

== Velja po pošti: ==

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V spravi prejemam mesečno K 1.70

SLOVENE

== Inserati: ==

Enostolpna poltivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna poltivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==

vsak dan, izvenredni nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 28.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Recimo još koju!

Dr. I. Ž.

Balkanska kriza je zmešala pojme raznim življem, ki delajo javno mnenje. Pod vtisom dnevnih dogodkov ter izrodov bolne in nervozne domišljije ustvarjajo strahove, ki so prazni, delajo načrte, ki so ničevi, in streljajo s topovi na mušice. Znani politik dr. Naumann se v svoji knjigi »Avstrija in Nemčija« naravnost norčuje iz svojih sorojakov v Avstriji, ki kriče, tarnajo, jokajo in molijo, da bi jih Bog in policija rešila slovanske povodnji, ki je iluzija in utopija. In vendar se dobe še vedno med »voditelji« v nemškem taboru osebe, ki iščejo pomoči pri madjarski oligarhiji. Gospod Dobernig je ves obupan, ker je Turčija poražena in balkanski rodovi osvajajo zemlje svojih pradedov iz stoletne sužnjosti. V mirni in tihi noči sliši šumeti valove, ki se že valé preko Karavank na Korotan in proti Semerinku. Priporočili bi njemu in njegovim prestrašenim tovarišem, naj vendar pazljivo prečitajo govor bivšega svojega voditelja. Dr. pl. Derschatta je dne 14. sušca 1905 v res velikem svojem govoru utemeljeval nujni predlog, naj se čimprej izvrši revizija avstro-ogrške pogodbe. Vodilna misel vsega govora je, da je dualizem škodljiv za Avstrijo in monarhijo v vsakem oziru. S povzdignjenim glasom je rotil vse stranke: »Postanek te pogodbe je »Mene Tekel«, ki nas svari in sili, da se učimo iz preteklosti in se varujemo enakih napak. Moja želja je, da ta zgodovinski trenotek ne najde slabotnega rodu.«

In dr. Baernreither, čegar nemško pokolenje je vsaj tako pristno, kakor Dobernigovo, odgovarja tem nergačem: »Nevarna in ozkosrčna je taka politika, ki obrača svojo ost proti drugim narodom v monarhiji, ako ima tesnejša zveza Nemcev z Madjari ta namen, da izključi življenjske pravice drugih narodov.« Tudi resni nemški politiki so torej že davno prepričani, da je taka hegemonija »fata morgana«. Prav pravi Kürnberger: »Gemeinsame Gesetze, gemeinsames Gemetzelt.« Prosti hočejo biti, pa ne poznajo pravičnosti.

V zvezi z balkansko krizo pa mi je že več časa na jeziku še neka druga resna beseda. Omenjal sem večkrat, da žive balkanski narodi v hipnozi, iz katere naj bi se čimprej vzdamili. Zgodovina res dokazuje, da je Rusija žrtvovala legije svojih vojakov in milijarde denarja v krvavih vojskah proti Turčiji. Toda napačna je misel, da je car Peter Veliki zasnoval svojo oporo iz ljubezni do balkanske raje, ker je

povečini slovanska in krščanska. Rusija je morala iskati pota do morja. In ker so ji izhod do Atlanta zapirali tedaj mogočni Švedi, trkala je s pestjo na vrata Turčije, da ji odpre Črno morje, Bospor in Dardanele do Sredozemskega morja. Pristanišče v Azovu je bilo okno, skozi katero so ruski vladarji zrl v bodočnost. Katarina II. je s cesarjem Jožefom II. l. 1782. sklenila pogodbo, da si iz političnih in gospodarskih nagibov razdelita ves Balkan. Po tej pogodbi naj bi Avstrija osvojila vse srbske pokrajine, Bosno, Hercegovino, Sandžak, Novi Pazar, Albanijo do Soluna. Prepričali so ta resni načrt Angleži, Francozi in Prusi. Ko je Črni Jurij s svojimi četami preginal Turke, je Rusija zahtevala protektorat nad Srbijo. Ker so se Srbi uprli, je Rusija odrekla pomoč, in turške čete so zopet preplavile deželo. Car Aleksander se je pogajal z Napoleonom I., da zapodita Turka iz Evrope. Zase je zahteval Carigrad, Napoleonu je ponudil Bosno, Srbijo, Albanijo in Hrvinjsko. Ko vpraša Napoleonov oblaščenec, general Collincourt: »Ali nimate obveznosti do Srbov?« odgovori grof Romancov: »Nobene, samo da jih Turki ne posečejo.« Leta 1853. sta car Nikolaj I. in angleški minister Hamilton Seymour nadaljevala pogajanja o delitvi Turčije. Anglija naj bi dobila Egipt in Kreto, Avstrija Srbijo, Bosno ter ozemlje do Drača in Soluna, Bulgarija naj bi bila ruska provinca.

Šele po krinski vojski je ruska diplomacija pričela uporabljati narodno idejo, katero je Katkov sprejel v program staroruske stranke. Člen 21. pariške pogodbe (1856) je Srbiji zagotovil samostojnost ter jo oprostil turškega in ruskega protektorata. To je ponižalo Rusijo, srbski knez Aleksander se je moral odpovedati prestolu in iskati zavetja pri turški posadki v Belgradu. Ko so l. 1862. Turki iz belgrajske trdnjave bombardirali mesto, je knez Mihael zahteval, da Turki zapuste Belgrad. Vse države so tej zahtevi pritrdile, samo Rusija ne. Grof Ignatiev je odgovoril Rističu v Carigradu, da srbska zahteva ne koristi Rusiji. Na sultana so pritisnile Avstrija, Anglija in Francija, da je l. 1867. odpoklical vse posadke iz srbskih trdnjav. Rusofili v Srbiji so zato kneza imenovali turškega pandurja. Ker je knez odslužil iz službe Garašanina, je Rusija po šiškinu Srbiji odpovedala vsako nadaljno pomoč. Zarotniki so kneza umorili. Dne 22. maja 1868 je pisal ruski »Golos«: »Dinastija Obrenovićev je nesposobna, da bi izvrševala slovanski program na Balkanu.« Tri dni po umoru kneza Mihaela je ruski poslanik v Carigradu vprašal velikega vezirja, ali bi Turčija priznala za kneza Pe-

tra Karagjorgjevića. Vezir je prepustil prostovolje skupščini, ki je izvolila Milana, četrtga Obrenovića. Ruska vlada je bila skrajno ogorčena, ker je bil izvoljen Obrenović, prvi regent Blaznavac, ker je Avstrija dovolila izvoz orožja v Srbijo, ker je Srbija l. 1869. dobila novo ustavo in brez dovoljenja Rusije hotela skleniti zveze s Črnogoro in Grško.

Jeseni l. 1870. je Benjamin Kallay v imenu habsburške monarhije v Belgradu predlagal pogodbo za slučaj vojske s Turčijo. V drugi točki je Kallay pogojno Srbiji ponudil Bosno do Vrbasa in Staro Srbijo. Ristič poroča v svojih zapiskih, da je grof Andrassy resno mislil s tem predlogom. Toda srbski regentje so odklonili to ponudbo. Ristič pove razloge: »Avstrija je od Srbije zahtevala samo nevtralnost, ako bi bila v vojski z veselilo. Zato pa nam je Avstrija obljubila pomoč, da osvobodimo velik del srbskega naroda. Toda nastalo je vprašanje: Kaj pa, če bi se Avstrija zapletla v vojsko z Rusijo? Ali bi mogla Srbija ostati nevtralna? Ali bi to ne nasprotovalo čustvom naroda?« — To je bil razlog, da je Srbija odklonila to krasno ponudbo. Hipnoza, ki še danes moti nekatere srbske politike. In ta hipnoza je sedaj pravi vzrok nesoglasja med Avstrijo in Srbijo. Srbi ne morejo pozabiti, da sta Bosna in Hercegovina združeni s habsburško monarhijo. A kdo je kriv? Ne Nemci, ki so se upirali okupaciji, ne Andrassy, kateremu je berlinski kongres takorekoč vsilil okupacijo. Ko pa je habsburška monarhija do dve milijardi že zabila v Bosno in Hercegovino, vendar nihče ne more zahtevati, da bi se sedaj umaknila iz Nove Avstrije. Kot avstrijski državljani smo odkrito grajali zmote in napake avstrijske diplomacije, ravno tako odkrito pa moramo zavračati tudi tiste aspiracije, ki jih tuje roke neté v Belgradu. Clara pacta!

Knez Milan se je oženil s hčerko ruskega polkovnika. Kmalu po poroki je ruski general Šumarakov v imenu ruske vlade na Dunaju ponudil Avstriji vso Srbijo. To je bila že četrta ponudba v zadnjih sto letih. In sedaj šele so pričeli razmišljati avstrijski krogi, da bi Bosna in Hercegovina bili dobro zaledje dalmatinskega obrežja. Srbija je morala 16. svečana 1877 s Turčijo skleniti mir, ker je to zahtevala ruska diplomacija. Nekaj tednov pozneje je morala Srbija z vso svojo armado Rusiji na pomoč proti Turčiji. Dne 30. sušca 1878 je car Aleksander II. izjavil Protiču: »Srbi se hrabro drže. Upam, da vse obdržimo, kar smo si skupaj osvojili.« Srbi so osvojili Niš, Pirot in Rusom v trdi zimi omogočili prehod čez Balkan proti Sofiji. Srbi so pri-

čakovali, da dobe kot odškodnino trdnjavo Vidin, vilajet Kosovo in Sandžak, Novi Pazar. Ruski general Bobrikov pa je sporočil Milanu, da bode moral še Niš in Pirot prepustiti Bulgariji pod ruskim protektoratom. Premirje v Sv. Štefanu je res Bulgariji pridelilo okrožje Pirot, Vranja in Trn. Srbskemu generalu Lešaninu je prigovarjal car: »Svet trdi, da je Rusija bolj naklonjena Bulgarom, nego Srbom. Ne verujte tega. Mogoče je, da bode Avstrija hotela Srbijo pridobiti z obljubami; toda upam, da Srbija ostane zvesta Rusiji.« Isti čas pa je general Ignatiev na Dunaju zopet Avstriji ponujal Bosno in Hercegovino. Dne 22. maja 1878, torej pred berlinskim kongresom, je knez Milan, ki je bil ozdravljen hipnoze, po Rističu poslal pismo grofu Andrassyju. V tem pismu izraža Milan željo, da bi ostali prijateljski odnosi med Srbijo in Avstrijo; obenem izraža upanje, da bode Avstrija na kongresu zastopala srbske koriste. Grof Andrassy je to takoj obljubil s pogojem, da Srbija ne zasede Sandžaka in z monarhijo sklene trgovinsko pogodbo. Dne 8. junija je Ristič brzojavil iz Berlina knezu Milanu: »Francoski poslanik mi je nasvetoval, naj se sprijaznimo z Avstrijo, ker samo to dobimo, kar se dogovorimo z Avstrijo. Šuvalov pa je naglašal, da ne storimo nobenega koraka brez vednosti grofa Andrassyja.« — Istina je, da je Avstrija na kongresu proti Rusiji izvojevala Srbiji Pirot in Vranjo, 50 štirjaških milj več dežele, nego so ji Rusi prisodili v Sv. Štefanu.

Kaj hočemo s tem reči? Balkanski dogodki zahtevajo za habsburško državo preobrat zistem. Splošna in enaka volilna pravica v Avstriji je poostila narodno vprašanje. Narodi, za katere je ravnopravnost samo na papirju, zahtevajo s podvojenjo silo, da si pribore to, kar sta jim določili božji in državni zakon. Ta zahteva je pravična in za državo nujno potrebna. Monarhije zgodovinski poklic in dinastije želja je, da so srečni in zadovoljni vsi narodi pod habsburškim žezlom. Za bodočnost monarhije je pa ravno srečna rešitev jugoslovanskega vprašanja največjega pomena. Ali bodo merodajni krogi zopet prespali ta zgodovinski trenotek? Ali bodo zopet nemški Terziti položili skale pod državni voz? Na drugi strani pa želimo, da se tudi srbski politiki v sosedni kraljevini predramijo iz ruske hipnoze, kakor so se Bulgari. Habsburška monarhija mora izvrševati svoj poklic in želi živeti v miru in prijateljstvu z vsemi državami, v prvi vrsti pa s sosedi. Nikomur pa noče delati krivice in branila bode svoje pravice proti vsakomur. In v obrambi življenjskih pogojev države Jugoslavlani niso bili nikdar zadnji.

LISTEK.

Roža sveta.

Angleški spisal H. R. Hagga
(Dalje.)

Nekoliko časa je vladala tišina. Sinan, gospod smrti, je bil v temni senci svojega baldahima videti zatopljen v misli; dvojna vrsta svetovalcev je nemo zrla preko hodnika; orjaški stražniki so stali nepremično kot kipi. Masuda je opazovala brata, brata pa sta motrila ostri rob sence, ki jo je metal baldahin na mramornata tla. Skušala sta se kazati brezbrizna, a srce jima je močno utripalo, saj sta čutila, da se pletejo važne reči, dasi nista vedela, kakšen bo konec.

Tišina je bila tako velika, tisti neslovski, kači podobni človek je bil videti tako strašen, njegovi priletni, brezstrastni svetovalci in posvetovalni prostor, obdan od vrtoglavega prepada tako čuden, da ju je prevzel strah kakor strah ob hudih sanjah. Godvin je ugihal, če je mogel Sinan videti prstan na njegovih prsih in kaj bi se mu utegnilo zgoditi če bi ga opazil. Wulf pa je hrepenel, da bi na glas zavpil ali karkoli

storil, kar bi pretrgalo to smrtno, od solnca razsvetljeno tišino. Minute so se jima zdele dolge ure.

Ko je nastal neki šum za bratoma, sta se na Masudin ukaz ločila, stopila korak nazaj, tako, da sta stala drug drugemu nasproti in postrani proti Sinanu. Opazila sta, da so se zavese odgrnile. Izza njih pa so prišli štirje možje, ki so nesli nosilnico, pokrito z rjuho, pod katero sta zagledala orise trupla. Četvorica mož je prinesla nosilnico do baldahina, jo postavila na tla, se vrgla doli, vstala ter nato odšla.

Brata sta radovedno ugibala, kdo bi bil oni, kojega truplo je ležalo pod rjuho, kajti na vsak način je moralo biti mrtvo truplo; a niti gospod gora niti njegovi svetovalci in stražniki, kakor je bilo videti, se niso zanimali za celo zadevo. Vnovič so se razgrnile zavese in prikazal se je sprevod, ki se je pomikal proti terasi. Na čelu je stopal velik človek v beli halji z udelanim krvavim bodalom; za njim je stopala vitka ženska, zavita v dolg pajčolan, njej pa je sledil čokat vitez v frankovskem oklepu in z dolgim plaščem, kapuemu je pokrivala glavo, kakor da bi branile solnčnim žarkom sijati na njegovo čelado. Na koncu so stopali štirje stražniki po dolgem prostoru, skozi

dvojno vrsto svetovalcev, brata sta pa s čudnim nemirom v srcu motrila postavbo in kretanje zastrite ženske, ki je urno stopala dalje, ne da bi ju opazila; ozirala se ni ne na levo ne na desno. Vodja te male družbe je dospel do baldahina, se vrgel poleg nosilnice na tla in mirno obležal. Tudi ženska, ki je stopala za njim, se je ustavila, ko pa je uzrla črno kopico na divanu, se je zdrznila.

»Ženska, odgrni pajčolan,« je velel Sinanov glas.

Izprva se je obotavljala, nato pa je naglo odpela zapon, da ji je padel pajčolan raz glave. Brata sta obstrmela.

Pred njima je stala — Rozamunda!

Res, Rozamunda, vsa izmučena in upadla od bolezni, grozot in potovanja. Pri pogledu na njeno blede, kraljevo lepoto se je Sinan na divanu premaknil in v svetlih očeh mu je gorel zloben, poželjiv ogenj. Celot svetovalci so bili videti, da so se zbudili iz svojega zamaknenja in Masuda se vgrizne v svoje rdeče ustnice, prebledi, ter s požirajočimi očmi opazuje to žensko.

»Rozamunda!« sta zavpila brata z enim glasom.

Ko sta hitela proti njej, ju je preplašena pogledovala, zatem pa se jima je z zamočnim krikom vrgla okoli

vratu, in zgrudila bi se bila skoraj onesveščena od prevelikega veselja, ako bi je ne bila ujela v naročje.

»Poslušaj,« je zašepetal Godvin v angleščini, midva nisva tvoja bratranca, ampak brata, polubrata, in mi vsi ne znamo arabski.

Ona ga je slišala in Wulf ga je slišal, a okoli stoječi so mislili, da se le pozdravljajo, kajti Wulf se je vmes oglašal v francoskem jeziku z besedami, kakor: »Pozdravljeni, sestra!« »Vendar smo te našli, setra!« ter jo je poljubil na čelo.

Rozamunda odpre oči, vstane ter poda bratoma roko. Zatem pa se je začel Masudin glas, ki jim je tolmačil Sinanove besede.

»Kakor je videti, gospica, so vam ta dva viteza znana!«

»Prav dobro. Moja brata sta, ki sem jima bila ukradena; bila sta namreč omaljena od otrobovega vina, oče pa je bil ob tej priliki žal umorjen.«

»Kako pa je to, gospica, da se trdi, da ste Saladinova nečakinja? Ali sta ta dva viteza potemtakem tudi Saladinova nečaka?«

»Ne,« je odgovorila Rozamunda; »sta pač sinova mojega očeta, pa od druge matere.«

(Dalje.)

Državni zbor.

Dunaj, 3. dec.

Zbornica je danes končala prvo branje vladne predloge, ki dovoljuje šestmesečni provizorij. Mogoče pa je tudi, da proračunski odsek določi provizorij le za tri mesece. Sicer pa je to postranska stvar. Prvi današnji govornik je bil Klofač, ki je slovesno protestiral, da bi gotovi življenjski dvomili o lojalnosti Slovanov in habsburški monarhiji. Zato je največje graje vredno početje tistih, ki izrabljajo sedanje resne razmere za svoje strankarske namene in hočejo imeti patent za svoj patriotizem. Dr. Gross pa se seveda ni mogel premagati, da bi ob plamenu nemškega patriotizma ne varil slemena guljaža. Dobro, tudi mi nismo nasprotniki zveze z Nemčijo. V prijateljskih razmerah hočemo živeti z vsemi državami. Toda sprijazniti se ne moremo z mislijo, da bi zaradi te zveze morala naša monarhija odreči se vsaki samostojni akciji in vzdrževati v notranji politiki zistem, ki ne soglaša z njenim zgodovinskim poklicem in celo ovira razvoj moči in ugleda nasproti vnanjemu svetu. Mi odločno odklanjamo nauke dr. Grossa, ker jih ne potrebujemo. Naša lojalnost je vzvišena nad vsakim dvomom, to izpričuje vsa naša zgodovina. V tem zmislu je govoril tudi zadnji govornik, češki poslanec dr. Šubert.

Zakon proti kugi.

Zbornica je nadaljevala razpravo o zakonu proti živinski kugi. V imenu hrvaško-slovenskega kluba je danes prišel na vrsto poslanec Povše. Kot priznan strokovnjak je pobijal nujni predlog, ki meri na to, da bi se kuga na gobcih in parkljih črtala iz vrste kužnih bolezni. Govornik dokazuje, da je zadnja po vsej državi razširjena gobčna kuga povzročila škode za več sto milijonov kron. Zagovarja absolutno potrebo, da imamo zakon o živinskih kužnih boleznih, ker le s tem nam je omogočeno varstvo naše živinoreje. Kakor industrija skrbi za izvoz svojih izdelkov, tako moramo živinorejci skrbeti za reden, neoviran izvoz naše živine. Bila je doba, ko je vsled zanesene prašičje kuge bila meja zaprta. Posledica je bila, da gospodar, ki je že računal na dohodek iz hleva, ni mogel prodati blaga in moral iskati posojila za davke in druge potrebe. Kaj naj rečemo glede izvoza naše pitane živine v inozemstvo, katero porablja najmanjši povod, da zapre svoje meje naši živini. Posledica je, da pade cena živini in da je živinorejec oškodovan.

Pa tudi za ožji domači gospodarški obrat je zdravje naše živine potrebno, ker okužene živali se ne morejo rabiti za delo, ne dajo mleka, zaostajajo v razvoju, izguba je neizogibna. Če predlagatelj zahteva večje odškodnine od države pri pobijanju okužene živali, mu vsi pritrjujemo. Hvaležni bomo, če se mu posreči pridobiti finančnega ministra za večje odškodnine. Obžalujemo pa, da so izvršilni organi ta zakon prestrogo izvrševali. Ko smo ta zakon sklepali, smo kar najodločneje poudarjali, da morajo složno postopati veterinarji in živinorejci. Le tako je mogoč uspeh zakona. Da pa more zakon res koristiti živinorejcem, treba je več živnozdravnikov. Ker pa teh ni in tudi država preveč skopari, moramo preskrbeti v to usposobljenih pomočnikov, ki morejo okrajne živnozdravnike podpirati, da se kužna bolezen v prvem začetku zatire ali vsaj omeji. Toda veterinarji se z vso silo upirajo takim tečajem, v katerih se ukažejo kmetovalci tekom več mesecev izobražujejo za pomočnike. Ko bodo državnim veterinarjem na razpolago taki usposobljeni pomočniki, tedaj bo njihovo delo plodno in v prid kmetijstva. Gospoda kmetijskega ministra pa, ki ima izvrševati ta zakon, prosimo, da izvršuje zakon v korist kmetijstva. Strogo naj zahteva od podrejenih organov, da postopajo s kmetom blagohotno, so mu učitelji in prijatelji. Če se bo tako delovalo, če bo državna uprava točno in pravodobno uporabljala tudi finančna sredstva ter dajala odškodnine v polnem obsegu, bo šele ta zakon v pravo srečo naše živinoreje, pa tudi v korist konsumentov ter za razcvet in napredok živinoreje. Prvi pogoj je zdravje živine in varstvo iste pred kužnimi boleznimi.

Ker želi predlagatelj novelo k temu zakonu in ko bi zbornica to zahtevo sklenila, potem naj ministrstvo skrbi za to, da tudi bolezen, ki se širi tudi v naši ožji domovini kranjski, uvrsti v one kužne bolezni, za katere mora državna uprava dovoljevati sredstva. Dokler pa se to ne zgodi, naj si kmet. ministrstvo pridobi od finančne uprave denarna sredstva za zatiranje te škodljive kužne bolezni. (Živahno pritrdjevanje.) Pristavimo, da je kmetijski

minister govorniku po končanem govoru obljubil, da bo vlada vse storila v to svrhu in da bo finančna uprava dovolila za to potrebna sredstva.

Ob 4. uri se je zbral brambni odsek, da razpravlja o vojaških predlogih.

Vojaške predloge.

Ko je v petek zbornica brez običajnega prvega branja vojaške predloge odkazala odseku, se je javnost precej vznemirila. Res je sicer, da balkanska kriza še ni končana; z gotovostjo pa smemo upati, da bo diplomacija premagala ovire in ohranila mir. Staro pravilo pa je: »Si vis pacem, para bellum — če hočeš mir, bodi pripravljen v vsakem slučaju za vojno.« Sicer že imamo zakon za slučaj mobilizacije. Tako imamo zakon z dne 13. junija 1880. leta, drž. zak. št. 70, ki določa podporo revnim družinam v slučaju mobilizacije. Izkušnja povodom bosanske okupacije pa je dokazala, da je treba izpopolniti razne določbe. Dalje imamo zakon z dne 21. julija 1908, ki določa podporo družinam za čas vojaških vaj. Ta zakon pa ne zadošča za slučaj mobilizacije. In zato je potreben nov zakon, ki določa podporo za vse slučaje, torej ob času mobilizacije ali pa tudi v slučaju, ko iz kateregakoli drugega vzroka rezerviste in nadomestno rezervno pokličejo v aktivno službo. Podpore dobe žene, otroci, bratje in sestre, starši, sploh bližnji sorodniki, ako bi moral sploh, oče, brat itd. aktivno služiti in bi bile družine tako na škodi. Podpora je dvojna, za živež in stanarino, ako družina nima svoje strehe. Podpora za živež znaša povprečni dnevni zaslužek v aktivno službo poklicane osebe. Podpora traja za ves čas aktivne službe ne glede na to, da morda dobiva družina podporo tudi od dežele, občine, društva ali zasebnikov. Iz teh določb je razvidno, da mora vsakdo le pozdravljati ta zakon.

Zelo velike pomisleke vzbuja pa drugi načrt zakona, ki določa služnosti ali dajatve v slučaju popolne ali delne mobilizacije. Torej kaj zahteva vlada? V slučaju mobilizacije ima vlada pravico od prebivalstva zahtevati, v kolikor dopuščajo premoženjske razmere, za vojaške služnosti in dajatve. V kolikor bi se ne oglašili prostovoljni delavci, bi morali črnovojniki opravljati potrebna dela pri utrdbah itd. Za črnovojnike se ta vojaška obveznost podaljša od 42. do 50. leta. Za vsa ta dela in mogoče škode pa dobi vsaka službujoča oseba plačo, oziroma odškodnino, katero pa določajo iz uradnikov in častnikov sestavljene komisije. Klicane pa bi bile najprej mlajše osebe. Popolnoma oproščeni pa so: Telesno in duševno slabotne osebe, vsi javni uradniki, duhovniki, obči, prestojniki. Le v skrajni sili, le za krajšo dobo in samo v domači občini bi morali prijeti za motike ali stražiti domovja tudi samostojni kmetje, tovarnarji in obrtniki. Škodo, povzročeno tovarnarju ali obrtniku, določijo zopet komisije uradnikov in častnikov, delavci, ki ostanejo v službi, ne smejo štrajkati, naj se jih plača kakorkoli, tisti pa, ki bi bili v vojaški službi in bi opravljali črnovojna dela (do 50. leta), bi bili podvrženi vojaški sodnosti. Tak slučaj bi bil mogoč, ko bi država bila od vseh strani v nevarnosti. Paragraf 5. izključuje, da bi morali n. pr. slovenski črnovojniki braniti graščake ali kapitaliste tam kje v Galiciji ali Bukovini, ker zakon omejuje te služnosti na domače občine. Kakor sem že omenil, dobe vse take osebe odškodnino za svoje orodje, plačo za delo in podporo za družine.

Dalje določa zakon, da sme v skrajni sili vojaška uprava uporabljati vse železnice, brzojav, telefon, pota, poslopja, vozove, seveda proti odškodnini. To pa se sicer sedaj godi povsod, ako je vojska. Ako vpoklicani umre, dobiva družina podporo še šest mesecev po smrti svojega reditelja.

Tretji zakon izpopolnjuje pomanjkljivi zakon iz leta 1873. V slučaju vojske morajo posestniki prepustiti državi vozove in vprežno živino proti odškodnini. Ta odškodnina pa bo povprek višja, nego doslej. Vojaška uprava pa mora že v mirnem času vedeti, koliko vozov, konj in druge vprežne živine mora dobiti za slučaj vojske. Torej novi zakon določa vojaške nabore vprežne živine in vozov. Odškodnino, oziroma cene pa bodo določale posebne komisije ceniteljev.

Potrebno bi bilo, da se ti zakoni, ki nalagajo izredne dolžnosti in postavljajo državljane popolnoma pod vojaško oblast ter bi globoko posegale zlasti v gospodarsko življenje, temeljito popravijo, seveda vlada grozi, da jih izpelje neizpremenjene brez parlamenta, če treba. Tudi druge države imajo take zakone, a ne grejo tako daleč.

Kupujte le vžigalice: V korist obmejnim Slovincem!

Občinski svet ljubljanski.

Ljubljana, 3. decembra 1912.

Sejo otvoril župan dr. I. Tavčar, ki imenuje za overovatelja zapisnika obč. svetnika Srebota in Beliča; nato župan vstane in izjavi:

»Slavni mestni svet! Včeraj, dne 2. decembra, pričelo se je petinšestdeseto leto vladanja našega presvitlega cesarja. (Občinski svetniki vstanejo.) V teh viharjih časih polagamo važnost na to, da se spominjamo z neomajno zvestobo in vdano pokorščino tega za Avstrijo in posebno tudi za nas Slovence prepomenljivega dogodka! Pri tem izražamo željo, da bi nam prevzvišena oseba cesarja, ki je bil vsikdar zaščitnik miru, bila ohranjena do skrajnih mej človeškega življenja! Fran Josipu I. slava! (Občinski svetniki kličejo slava in živio.) O tej izjavi hočem poročati Najvišji kabinetni pisarni.«

Zapisnik zadnje seje se brez ugovora odobri.

Šiške ne marajo.

Prošnjo štirih davkoplačevalcev, da naj bi se šiška priklopila Ljubljani, je izročil deželni odbor vojvodine Kranjske ljubljanski občini, da se o njej izjavi. Deželni odbor sodi, da kaže Ljubljani šiško priklopiti. Glede na tozadevno županovo poročilo predlaga poročevalec, da naj se občinski svet izjavi proti prikloplitvi šiške z ozirom na slabo finančno stanje mesta, ki ne prenese kanalizacije, razsvetljave itd., kar bi se moralo v šiški izvesti. Večina pritrdi poročevalcu. (Pred meseci je pa župan dr. Tavčar na nekem shodu v šiški sam govoril za to, naj bi se Sp. šiška priklopila Ljubljani. Tako sedaj župan proti samemu sebi postopa. Opomba poroč.)

Kanalske pristojbine.

Tozadevna zadeva se že vleče 9 let; dne 29. januarja 1910 je o predlogi razpravljal tudi deželni zbor, ki je predlog vrnil s pripombo, da se mu zdi, pretrdo določilo § 4., ki naj se primerno izpremeni. Poročevalec predlaga, da naj se besedilo tega paragrafa tako izpremeni, da plačajo kanalsko pristojbino tisti hišni posestniki, katerih hiše so zvezane z mestnim kanalskim omrežjem ali pa z nabiralniki.

Obč. svetnik dr. Zajec: Šablona, po kateri se uvaja nova davčina, mi ne ugaja. Po predlogi so zadeti vsi hišni posestniki, ravnotako delavec in najpriprostejši meščan hišni posestnik, kakor najpremožnejši meščan. Usojam si staviti predlog, ki meri na to, da se nekatere točke sprejmejo, druge pa črtajo. Ne mudi se tako ne, ker bo zboroval deželni zbor itak šele januarja ali pa februarja. Predlaga:

Načrt zakona se vrne personalnemu in upravnemu odseku z naročilom, da napravi izpremembe zlasti po sledečih načrtih:

1. Pristojbina znaša 10 vin. in 5 vin. za m². 5 vinarsko pristojbino je določiti za predmestja s šibko davčno silo, zlasti za delavska predmestja.

2. Oproščeni vsake pristojbine so zasebni in javni dobrodelniki in humanitarni zavodi ter delavski eno- in dvodružinski domovi.

3. Zakonito je ugotoviti, da se denar, ki se zbira iz kanalskih pristojbin, steka v posebni sklad in da se sme porabljati samo za zgradbo in vzdrževanje kanalov. V ta sklad sme občinski svet pri vsakoletnem proračunu določevati svote iz običajnih mestnih doklad.

Dr. Triller se zavzema za poročevalčev predlog, češ da je vsa zadeva nujna, ker zboruje deželni zbor že januarja, občinski svet pa mora še rešiti med drugim tudi proračun. Dež. zbor bo lahko načrt popravil. (Klici: Torej dež. zbor naj dela zakone za občinski svet.) Večina nato odkloni predlog obč. svetnika dr. Zajca in odobri besedilo zakonskega načrta po poročevalčevih predlogih.

Poročila finančnega odseka.

Dne 25. novembra se je skontrirala mestna blagajna. Našlo se je vse v redu.

Davek na žganje.

Sklene se predložiti deželnemu zboru zakonski načrt, po katerem naj bi se s 1. januarjem 1913 pobirala doklada na žganje v največji meri 22 vin. od litra alkohola.

Obč. svetnik Štefe izvaja: Za uvedbo tega davka bomo z veseljem glasovali, ker bo v vseh ozirih koristen za Ljubljano. Naš klub pa prosi župana: 1. Naroči naj mestnemu fizikatu preiskavo, v koliko odgovarjajo prostori, ki se rabijo za žganjarne — zdravstvenim predpisom — pri gostilnah se gleda navadno na to z ostrim očesom — in v koliko so taki prostori zdravju škodljivi. Mestni fizikat naj preišče, v koliko žganjarne, ki so v stiku s trgovinami, slabo vplivajo na drugo blago, ter naj o tem poroča obč. svetu. — 2. Gosp. župan naj v prihodnji seji pove, katere žganjarne je v preteklem letu revidiral tržni nadzornik in kolikokrat vsako ter kake rezultate so imele preiskave žganja in likerjev, ki se točijo v žganjarnah. — 3. Sprožili smo že željo, naj se na nekaterih krajih v mestu napravijo za revne ljudi grelnice. Mar-

sikateri revež, ki pravi, da se gre v žganjarne pogret, bi raje šel v grelnice. Obljubilo se nam je, da se grelnice napravijo. Sedaj je zima in grelnic še ni. Naj se to socialno zadevo pospeši! — 4. Preprečijo naj se gnjusni prizori, ki se vidijo včasih pred žganjarnami sredi mesta in na najbolj obljudejših ulicah in ki niso posebno priporočljivi za tujski promet.

Dr. Tavčar: Kar se tiče pregleda žganjaren, smatram to za drezanje, kar pa se tiče grelnic, naj se o tej zadevi sklepa pri razpravi o proračunu in naj se za pokritje poskrbi.

Proračun ustanov za leto 1913. izkazuje 46 ustanov, za katere je proračunana potrebščina z 20.890 kronami, pokritje pa z 21.610 kronami.

Obč. svetnik I. Kregar: Z ozirom na to, ker klub S. L. S. nima vpogleda v razne podrobnosti, občinski svetniki S. L. S. ne bodo glasovali za proračun. — Proračun ustanov večina odobri.

Ubožni zaklad in skrivnostna knjiga.

Redna potrebščina mestnega ubožnega zaklada za leto 1913. se takole proračunava: Redni stroški 112.700 K, jubilejska ubožnica 24.100 K, ubožnica na Karlovski cesti 4900 K, Pohlorkina zapuščina 3260 K, skupaj 149.960 K. Pokritje se proračunava po rednih dohodkih z 51.932 K, jubilejska ubožnica 500 K, Pohlorkina zapuščina 3260 kron, izredno pokritje pa z 89.268 kronami.

Obč. svetnik Štefe: Nismo proti fondu, ne proti sredstvom, smo za vsa sredstva v podpiranje ubožcev, pač pa smo proti Vaši upravi. Predložili smo že mnogo predlogov, po katerih bi se zboljšala uprava v korist revežev, pa ste vse odklonili. Niti imenika vseh podpiranih ubožcev nam niste doslej dali na razpolago. Reklo se mi je, da je član odseka zahteval to knjigo, pa se mu je reklo, da županov ferman veleval, da se mu knjiga ne da na razpolago! Stavljam odločilni predlog, da se sklepanje o proračunu ubožnega zaklada odloži do tedaj, da se predloži knjiga o podpirancih, ki je sedaj zapečatena s sedmimi pečati (Veselosť) vsemu občinskemu svetu. Morda bomo potem, ko odstranimo tiste skrivnostne pečate, glasovali za proračun.

Župan: Knjiga je velika. Štefe: Bomo pa toliko časa skupaj, da jo pregledamo. Župan: Dal bi jo prepisati, pa nimam pisarjev. Bilo bi treba deset pisarjev. Štefe: Deset pisarjev brezplačno preskrbim, samo izjavite, da nam daste vpogled v knjigo! Dr. Triller: Bilo bi nesocialno, če bi ljudje gledali, kdo dobiva podpore. Ložar: Oho! Občinskemu svetu se mora preskrbeti možnost, da vé, kdo dobiva podpore, namenjene resničnim ubožcem! Župan: Bomo pa kar glasovali. — Nato večina sprejme proračun in odkloni odločilni predlog.

Kolezija.

Najemnik kopališča v Koleziji, Gril, prosi, da naj bi se mu odpisalo od letošnje najemščine v višini 1000 kron delni znesek 250 kron. Prošnjo utemeljuje z letošnjim deževnim vremenom.

Obč. svetnik Štefe izvaja: Gril je napravil pogodbo z mestom, ko občinski svet še ni dal sam svojemu posestvu in Grilu konkurenta v novi gostilniški koncesiji pri Koleziji. Kadar je deževno vreme preprečilo najemniku dohodek, se je v prejšnjih letih često odpisalo. Kar je veselje v Koleziji, točijo pa vino v lastni režiiji ali ga pa baje celo pri konkurentu dobe. Pri hotelu Tivoli ste pa hitro odpisali!

Poročevalec se ne pridruži predlogu obč. svetnika Štefeta, češ da Gril sam ne navaja svojega konkurenta. Predlog poročevalca večina odobri. (Klici: Živio hotel Tivoli!)

Večina onemogoči podporo ljubljanskim učiteljem.

Glede na samostalni predlog obč. svetovalcev Jegliča in Likozarja o draginjski dokladi predlaga poročevalec finančnega odseka, da naj se naprosi deželni odbor, da predloži deželnemu zboru prošnjo za izboljšanje učiteljskih plač. Mestnim učiteljem se dovoli draginjska doklada, ki naj jo župan po svoji previdnosti razdeli.

Obč. svetnik dr. Zajec: Predlagam, da naj se vsem učiteljem, ki poučujejo v VI., VII. in VIII. razredu dovoli draginjska doklada v znesku 200 kron. Predlog je pravičen, ker zadene vse one, ki imajo obilo posla, predlog je pa tudi umesten, saj moramo gledati na to, da razbremenimo gospoda župana, ki je z delom preobložen in mu vendar ne smemo nakladati novih bremen. (Živahna veselost.) Dr. Zajčev predlog večina odkloni in sprejme poročevalčeva predloga.

Dr. Zajec: Takih predlogov lahko na tisoče sklenete. (Klici: Občinski svet ne bo predpisoval deželnemu odboru, kaj naj stori.)

Policijski stražniki.

Poročevalec predlaga glede na samostojni predlog obč. svetovalca Rojine o zvišanju aktivitetne doklade mestni policijski straži, ki meri na to, da naj dobe policijski stražniki vsaj toliko, kolikor so pod vladnim komisarjem vitezem Laschanom dobili in da naj se predlog odstopi odseku za

pragmatiko. — Obč. svetnik Rojina: Prosim, naj se policijskim stražnikom vsaj to dovoli, kar so dobivali pod vladnim komisarjem. Vsota 6565 kron ni tako velika, gre za to, da ne bodo rekli, da se jim je pod vladnim komisarjem boljše godilo kot zdaj in da ohranijo dober spomin na občino. Vsako leto so se jim dali tudi jopiči, letos pa ne. Naj se jim dajo jopiči vsaj za spomin. (Štefe: V spomin na dobre gospodarje.) Poročevalčevi predlogi obveljajo.

Stavbni odsek.

Šentpeterski in frančiškanski most.

Poročevalec izvaja: Zgraditi se bodo morali frančiškanski, šentpeterski in most na Opekarski cesti. Frančiškanski most se prične graditi približno meseca septembra, ker se mora prej dograditi šentpeterski most, ker se sedanji most poulične železnice prestavi k frančiškanskemu mostu. Dolg bo šentpeterski most 31 metrov. Predlaga: 1. delo frančiškanskega mostu se v kratkem razpiše; 2. za šentpeterski most se določi ofertna doba do 2. januarja 1913. — Obvelja.

Vporaba šolskih telovadnic.

Glede na samostalen predlog občinskega svetovaleca Jegliča o uporabi šolskih telovadnic izključno v šolske namene izraža poročevalec, da je postal predmet brezpredmeten, ker določa o tem mestni šolski svet. Obč. svetnik dr. Zajec: Predmet ni brezpredmeten, saj poslopja vzdržuje občina. Obč. svetnik Serjak: Tako je; občina mora plačati, ne pa šolski svet! — Predlagam: Mestnemu šolskemu svetu se naroča, da naj vporablja šolska poslopja le za šolske namene. Dr. Triller: Najvišje instance so odločile, da ima šolska oblast proti volji občine pravico, da razpolaga s šolskimi poslopi. Poročevalčev predlog obvelja.

Mestni vodovod.

Večina potrdi proračun mestnega vodovoda za leto 1913, ki izkazuje pokritje v znesku 221.250 kron, potreščino v znesku 192.212 K 56 vin. in prebitek 29.037 K 44 vin. Sklene se tudi, da se smejo poleg svinčenih vporabljeni tudi cenejše pocinkane vodovodne cevi in se tozadevno vodovodni pravilnik izpremeni.

Mestna elektrarna.

Pokritje za leto 1913. se proračunava s 380.000 K, potreščina s 345.214 K 56 v., prebitek pa s 34.785 K 44 vin.

Obč. svetnik Štefe: Tu je zopet neka tako težka stvar, kakor tista ubožna knjiga, ki je nihče na magistratu prenesti ne more. Zahtevali smo že, da se dobava potreščin razpisuje, ne pa oddaja samo eni tvrdki. Urediti se mora na kak način tudi tista prodaja, ki se vrši sedaj po občini, pa tako, da občina ne bo preveč oškodovana, pa tudi ne občinstvo. G. župan je že pred meseci obljubil, da se informira o tem v Solnogradu, kjer imajo nekoliko moderneje te stvari urejene; pa poročila o tem še ni. Naj se o tem kmalu poroča!

Razsvetljava ob cesti v Rožno dolino.

Sklene se, da se cesta v daljavi 240 m razsvetli s 5 žarnicami, ko se cesta regulira.

Likozar ne glasuje za svoj predlog.

Glede na samostalni predlog občinskega svetovaleca Likozarja o podaljšanju razsvetljave na Izanski in Dolenjski cesti predlaga poročevalec, da naj se napravi razsvetljava na Izanski cesti do mitnice, pomnoženje razsvetljave na Dolenjski cesti naj se pa iz tehničnih razlogov odkloni.

Obč. svetnik Štefe: Mi smo pa vedno za več luči v Ljubljani. Če g. Likozar noče braniti svojega predloga, ga bom pa jaz. G. Likozarja bi večina briskirala, če bi odklonila pomnoženje razsvetljave na Dolenjski cesti — zaupati mu vendar mora, da spozna, kje je preveč teme in kje premalo svetlobe. Mi bomo glasovali tudi za pomnoženje razsvetljave na Dolenjski cesti!

Pri glasovanju obvelja poročevalčev predlog, za katerega glasuje tudi Likozar. Štefe: Likozar je v temi obsedel! Živahna veselost. Dr. Novak: Štefe ima dejansko prav.

V mestni šolski svet

se izvolijo Dimnik, dr. Triller, Milohnoja in Pippenbacher; namestniki so: Luka Jelenc, Pustoslemšek, dr. Novak in Likozar.

Samostalni predlogi.

Samostalni predlog obč. svetnika Tomaža Novaka glede ureditve poti na Rakovo jelšo in Kravje poti proti Lipam odkaže župan stavbnemu odseku.

Samostalni predlog obč. svetnika Iv. Štefeta glede uvedbe kuharskega in gospodinjkega pouka na mestnih dekliških ljudskih šolah odkaže župan šolskemu in finančnemu odseku.

Samostalen predlog obč. svetnika Iv. Štefeta glede plačevanja mestnih davščin po položnicah odkaže župan finančnemu odseku.

Obč. svetnik Iv. Kregar je stavil naslednji samostalni predlog:

V trnovskem, krakovskem ali šentjakobskem okraju naj se zgradi ljudska kopel. Zgradi

na se kolikor mogoče v središču in primerno velika, tako da bo ta ljudska kopel za vse te okraje prilična in pa dovolj velika.

Obč. svetnik Srebot je vložil samostalni predlog za izboljšanje cestnih razmer na Ahacljevi cesti.

V tajni seji

je bil umirovljen magistratni svetnik Šešek, ki je dobil naslov magistratnega ravnatelja. Ugodilo se je prošnji učitelja na mestnem dekliškem liceju dr. Jak. Pretnarja za vstetje let in stalno potrditev v službi.

Balkansko vprašanje.

Kakor se **oficijsko** poroča, so sklenile Turčija na eni, Bolgarija, Srbija in Črnagora na drugi s Turčijo **premirje**, ki se je včeraj zvečer **podpisalo**. Grčija premirja ni podpisala.

Kaj zdaj?

Grčija lahko vojsko s Turčijo nadaljuje. Vendar bi ne imela vspeha. Pred Carigrad ne bodo pustile grških ladij velesile, kaj pa Grki na otokih uganjajo s Turkom, ki so se jih najbrž odpovedali, jim ni dosti mar. Na kopnem Turki Grke gotovo premagajo.

Grčiji zato ne ostane nič drugega nego se s Turčijo pogajati dalje.

Ako bi Grčija pri tem zahtevala kaj, kar bi tangiralo interese njenih zaveznic, bi prišla s temi v konflikt. V takem konfliktu bi Grčija gotovo tudi podlegla. Ako bi pa Turčija hotela Grkom ugoditi tako, da bi ostale balkanske države bile oškodovane, bi zopet izzvala vojno proti sebi. Na vsak način je položaj izredno zamotan. Bilo bi pač bolje, da bi zavezniki bili ostali edini. Govori se, da skušajo Bolgari in Srbi dobiti na svojo stran Rumunijo. Če bo to šlo tako gladko, je drugo vprašanje. Mogoče, da so pa zavezniki **domenjeni**, da se Grčija upira, in so nemška poročila deloma pretirana, deloma izmišljena. Skratka, zdaj smo v stadiju najhujših diplomatskih intrig.

Avstrijsko nemško časopisje je silno bojevit, srbska vlada pa odločno izjavlja, da se Srbija ne oborožuje. Bržčas se pa, seveda je to čisto razumljivo. Saj mora biti za vsak slučaj pripravljena. Gotovo je, da je Srbija pripravljena se glede Albanije podvreči diktatu velesil in upa, da bo imela tripletento na svoji strani. Da je Francija na strani Rusije, se jasno razvidi iz mobilizacijskih priprav Francije. Nemški listi pišejo, da pravzaprav **tudi Stara Srbija k Albaniji spada**. No, pri tem se bodo pa bržkone opekli. Če bi Avstrija res hotela Albanijo tako razširiti, **potem gotov ne prodre**. Ali bi se morala udati ali pa se začne evropska konflogracija. Do tega pa vendar ne bo prišlo, saj je celo Nemčija skrajno miroljubna.

Kaj Rusija res misli, nobeden ne ve. Da mobilizira, je gotovo.

Naša diplomacija se seveda trudi rešitev vseh spornih vprašanj pospešiti, **da bi do konference sploh ne prišlo**. In zato se mora pokazati močno. Zato pa se tudi vsa Evropa pripravlja. Posledice bodo čutili davkoplačevalci. Da deluje v Avstriji močno **strah pred Slovani**, to je kakor beli dan jasno. Zato nimamo nikakega povoda se preveč vneti za našo diplomacijo in njene poteze in želimo s celim srcem in vso dušo, **da žanjejo naši slovanski bratli na Balkanu čimveč vspeha**, ki so si ga priborili s svojim junaštvom, katero dokazuje **mlado moč slovanstva**. Pri nas je vedno tako, kadar nas rabijo, apelirajo na Slovence, ki so itak vedno lojalni. To je vse prav in lepo. Cuvaj pa je le še ostal in Mažari so slejkoprej ljubljenci v naši Avstriji.

× × ×

VPRAŠANJE PREMIRJA.

Iz Londona in iz Carigrada dohajajo poročila, da se je premirje že podpisalo. Razni angleški listi celo že vejo, najbrže nekoliko premalu, da se bo mir po teh-le načelih sklenil: Odrin in Lozengrad ostaneta turška, a podreti se morajo vse utrdbe. Meja Bolgarije se po teh poročilih pomakne v Tracijo le 15 km proti jugu, nato pa sledi reki Marici, se obrne zahodno v Kavalo, tako da dobi Bolgarija Dedeagač in Kavalo. Makedonija in Albanija pa dobita samoupravo (!). Srbija da po teh poročilih dobi manjši del Sandžaka in ozemlje, ki leži južno od sedanjih srbskih mej do Skoplja, od tu se potegne meja do Vranje s pasom do morja in zadene na črnogorsko mejo. Črnogorci da dobe večidel Sandžaka in Skader z okolico. Grška da dobi Solun in ozemlje do Bitolja. Zelo verjeten pa ta novi balkanski zemljevid francoskega in angleškega časopisja ni. O premirju so došla dozdaj sledeča poročila:

London. Iz Carigrada se poroča, da je premirje podpisano.

Sofija. Dne 3. t. m. ob 4. uri popoldne se zopet snidejo pooblaščenca, da sklepajo o premirju. Sodijo, da se zadnjič snidejo.

Carigrad. Premirje se tudi včeraj do pol 6. ure zvečer ni podpisalo, ker Grška še ni svoje izjave podala.

Berolin. Nekdo, ki je o balkanskih zadevah dobro poučen, izjavlja: Zdi se, da je spor med Grško in Bolgarijo precej resen. Venizelos da je svoje zahteve stavil jako energično.

Dunaj. Grški poslanik dr. Streit je včeraj izjavil, da mu ni znano, da bi bila kaka zvezna država sklenila premirje. Ne veruje, da bi bila nastala ob pogajanjih kaka nesporazumljenja.

Dunaj. Včeraj dunajski poučeni krogi še niso bili obveščeni, da bi se bilo sklenilo premirje. Če se iz Londona poroča, da je premirje podpisano, je šlo najbrže za posebno pogodbo med Bolgarijo in Turčijo. Mogoče je tudi Srbija pritrnila. Najbrže Grki in Črnogorci premirja ne bodo pripoznali. Ni izključeno, da sklne Grška s Turčijo zase mir.

Dunaj. Jugoslovanska korespondenca (kakor znano Turkom prijazna) poroča, da so merodajni krogi v Sofiji o resnih diferencah med zavezniki zelo vznevoljeni. Gešov dela na to, da se nesporazumljenja poravnajo. Strune med Sofijo in Atenami so zelo napete in ni izključeno, da izstopi Grška iz balkanske zveze. Z ozirom na to, vabijo sofijski listi Rumunijo, da naj pristopi balkanski zvezi.

Berolin. Tu se iz zelo dobro poučene strani izjavlja, da je Grška zato protestirala, ker je Bolgarija Turkom obljubila, da odpravi blokado v Egejskem. Jonskem in Jadranskem morju, vsled česar počivajo od sobote naprej mirovna pogajanja. Na Bolgarijo da vpliva Rusija, ki da bi ne videla rada, da balkanske armade v Carigrad marširajo. Sodi se pa tudi, da se Bolgari in Srbi radi Soluna pripravijo.

Carigrad. Venizelos je izjavil glede na bolgarske zahteve z ozirom na južno Makedonijo ruskemu poslaniku v Atenah, da Grška rajše odpokliče svoje brodogve iz Egejskega morja. In sklne sama s Turki mir, tako, da Turki Grkom Kreto odstopijo, kakor pa, da dovolijo Bolgarom okupirati grško makedonsko ozemlje.

London. Reuter poroča iz Sofije: Če se bodo Grki še naprej upirali, se podpiše premirje eventuelno brez Grške, ki da naj sama nadaljuje vojsko, če jo more.

Carigrad. Zapisnik o premirju se 3. t. m. še ni podpisal, ker grški delegati niso dobili nikakih navodil.

Pariz. »Agence Havas« poroča iz Soluna, da je na grške kroge zelo vplivalo, ker je vsled srbsko-bolgarske pogodbe srbska armada zapustila Bitolj in ga izročila Bolgariji. Trdi se, da namerava grški kralj s svojo rodbino vso zimo stanovati v Solunu.

× × ×

VOJNE OPERACIJE.

London. Neko tukajšnje poslanništvo je obveščeno po dveh brzobjavkah nekega konzulata v Odrinu, da se Odrin že več dni obstreljava in da mesto deloma gori. Bulgari in Grki da so izkrcali vojake v zalico Xeros.

Berolin. Ruski konzul v Carigradu izjavlja, da je padla krogla na grški konzulat v Odrinu, kjer stanuje ruski konzul. Konzulat je porušen.

Carigrad. »Sabah« dementira poročila o predaji Odrina in poroča, da so bolgarski delegati obljubili ukazati poveljniku bolgarske armade pred Odrinom, da neha trdnjavo bombardirati.

Belgrad. Drač so zavzeli srbski vojaki šumadijske divizije. Leš in Drač so Srbi brez boja osvojili.

Rjeka. Od Skadra se je čulo 2. t. m. popoldne do poznega večera gromenje topov. Sodijo, da so streljali Turki. Črnogorci so okoli mesta zvarili trden obroč.

Rjeka. Od 2. t. m. nadalje grme neprenehoma veliki topovi pred že dva meseca obleganim mestom Skadrom, ki mora zdaj, kakor se zdi, prestajati najhujše napade. Grom topov se daleč čuje in pretresa zemljo. Vreme je skrajno neugodno. Neprestano dežuje. S poučene strani se poroča, da so pričeli Turki na Tarabošu in v vseh skadrskih utrdbah dne 2. t. m. bombardirati Črnogorce, ki so odgovarjali z največjimi topovi, iz katerih so dozda le malo streljali. Kako da je boj izpadel, še ni znano.

Carigrad. Trdi se, da so se 2. t. m. popoldne spopadli pred Čataldžo čerkeski jezdec s predstražami bolgarske armade.

× × ×

DIPLOMATSKI POLOŽAJ.

Belgrad. Listi poročajo, da se bodo o miru pogajali ali v Švici ali pa v Haagu. Del belgrajskega časopisja izjavlja, da Srbija in njeni zavezniki ne morejo dovoliti, da se balkansko vpra-

šanje brez balkanskih zaveznikov reši, in da se tudi ne sme prej rešiti, dokler se ne reši vprašanje o srbskem pristanišču.

Zemun. Uradna »Samouprava« izjavlja, da tajna pogodba Avstro-Ogrske z Italijo o Albaniji nima mednarodnega značaja in da zato za Srbijo ne obstoja. Če je Albanija lahko turška ali samostojna, je ravno tako lahko srbska ali pa grška.

Belgrad. Z ozirom na poročilo »Matina«, da je Srbija opustila zahtevati Drač, se izjavlja, da Srbija prejkoslej Drač zahteva. Govori se tudi, da je Bolgarija zagotovila Avstro-Ogrski v slučaju kakega konflikta s Srbijo nevtralnost.

Carigrad. Ruski poslanik pl. Giers je izjavil, nasproti turškemu velikemu vezirju, da neodvisne Albanije, ki bi bila le avstrijska domena, ne more pripoznati in da more k večjemu pripoznati samoupravo Albanije pod garancijo velevlasti. Veliki vezir da se zdaj pogaja s prejšnjim velikim vezirjem Albancem Feridom o samoupravi Albanije, ki bi bila podobna avtonomiji Vzhodne Rumelije. Giers se tudi zavzema za avtonomijo Makedonije, kjer naj bi se uvedla enakopravnost grškega, srbskega in bolgarskega jezika, oziroma da se Solun Grški odstopi.

Rim. »Agenzia Stefani« poroča iz Valone, da sta avstro-ogrski in laški konzul Izmailu Kemal beju zagotovila, da se bosta njih državi zelo zanimali za razvoj neodvisne Albanije in jo moralno podpirali.

Carigrad. »Sabah« poroča, da so se vse velevlasti sporazumele, da se pripravi konferenca poslanikov v Londonu.

Kolin. Peterburški dopisnik »Köln. Ztg.« poroča: Dokler ostane Hartwig v Belgradu, toliko časa se položaj ne bo omilil.

× × ×

RAZLIČNE PRIPRAVE.

Peterburg. »Rječ« poroča, da Francija trajno mobilizira. Mornariško ministrstvo da je ves premož nakupilo. Velikim tvojnicam in železnicam primanjkuje premoga.

Črnovice. Ruski pešpolk št. 67 gradi že neprestano osem dni 5 km dolgo cesto v bukovinski obmejni kraj Toporovec.

Zemun. Dne 2. t. m. se je zelo zmanjšal lokalni promet z Belgradom, ker so uvedli prisilne potne liste. Dne 1. t. m. se je peljalo iz Zemuna v Belgrad še 600 oseb, dne 2. t. m. pa le še 17.

Carigrad. »Ikdam« poroča, da se je poveljnik avstro-ogrške vojne ladje »Aspern«, predno je odjadril iz Carigrada, poslovil pri poveljnikih vseh vojnihi ladij izvmemši poveljnika ruske vojne ladje.

Zemun. Kljub dementiju srbskega brzobjavnege urada se smatra za avtentično poročilo, da se je z bojišča vrnila polovica drinske divizije, ki da je iz železniških voz izstopila dve uri pred Belgradom, da ne vzbudi pozornosti; prva in tretja srbska divizija da se že tudi vračata iz Bitolja v Belgrad.

× × ×

BULGARIJA NAJAME V RUSIJI POSOJILO.

Tri ruske banke so prevzele realizacijo bulgarskega posojila v višini 100 mil. rubljev in izjavile, da polovico bulgarskega posojila v višini 40.000.000 frankov razpečajo v Rusiji

Dnevne novice.

+ **Slaba vest povzroča strah.** Najnovejša številka »Der getreue Eckart«, glasilo nemškega Schulvereina, toži in toči solze, ker se hočeta tesneje strniti Slovenec in Hrvat; piše namreč: »Hrvaško-slovenska zveza se resno pripravlja. Zborovanje slovenskih in hrvaških voditeljev (med poslednjimi so bili tudi člani hrvaške opozicijske stranke), ki se je vršilo pred kratkim v Ljubljani, pomenja nadaljni korak na tem polju. Za nas Nemce so ta prizadevanja zato tako zelo pomenljiva, ker stremijo na ustanovljenje enotne jugoslovanske države v bodočnosti, ki bi postala za nemštvo v vsej južni Avstriji kakor tudi Hrvaški in Slavoniji nov kulturni grob.« — Ta strah povzroča Nemcem slaba vest.

+ **Župnija Vrhnika** je podeljena č. g. Frančišku Hoenigmanu, župniku na Brezovici pri Ljubljani.

— **Pri božičnih in novoletnih prreditvah razdelite med šolske mladine** Sloškovne podobice z najlepšimi reki slavnega moža. Ena trobarvna podobica velja samo 5 vin. Podobice se naročajo pri »Slovenski Straži« v Ljubljani.

— **Prom viral** bo 6. t. m. na d. inajski univerzi za doktorja prava g. Ivo Tavčar.

— **Smrtina kosa.** V Trstu je umrl centralni nadzornik varnostne straže

Albert Malalan. — V Dobrovem na Goriškem je umrla Ana vdova Šfili-
goj, rojena Musić, stara 75 let. — V
Novem Vodmatu pri Ljubljani je umrl
g. Matija Smerdu.

— **Slov. kat. akad. tehn. društvo**
»Zarja« v Gradcu ima v petek 6. t. m.
v društvenih prostorih občni zbor.

— **Iz Spodnje Šiške.** V nedeljo, 8. de-
cembra, ob pol 5. uri popoldne bo v druš-
tvenih prostorih šiškega prosvetnega
društva predaval preč. P. Feliks Tavčar.
K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Nova cerkev v Gorici.** V Gorici
zidajo novo cerkev presv. Srca Jezuso-
vega. Za letos je delo končano, in si-
cer je dovršeno temeljno zidovje ter
kripta, v kateri se že lahko opravlja
služba božja. V ponedeljek 2. t. m. so
kripto slovesno blagoslovili. Cerkevne
funkcije je opravil stolni prošt mons.
dr. Faidutti. Navzočega je bilo obilno
odličnega občinstva, med njimi cesar-
ski namestnik knez Hohenlohe z gla-
varjem Rebekom.

— **Dva novi vrsti smodk.** Od 1. t.
sta v prodaji dve vrsti novih smodk:
Palmas in Palmitas. 10 kosov
velja 1 K 60 vin. oziroma 1 K 20 vin.
Novi smodki sta lahki in jako finega
vonja. Oblike sta dolge in tanke in
imata rdeč pas. Kakovost je dobra, le
žal, da v Avstriji vsaka vrsta le malo
časa dobra ostane.

— **Slovenec ranjen pred Skadrom.** V
bojih pred Skadrom je bil ranjen slovenski
akademik Lipar, ki je v črnohorski armadi
kot prostovoljec. Sedaj je v bolnici v Pod-
gorici. Lipar bo okrevl.

— **V pijanosti umoril očeta.** Mato
Nadij iz Drenovca na Hrvaškem se je
te dni vračal iz semnja s svojim očetom
Ivanom. Oba sta bila pijana žganja ter
stase na vozu začela prepirati. Sin
je očeta večkrat vrgel z voza in nazad-
nje je prišel brez njega domov. Rekel
je, da ga je pustil na cesti, a niso ga
mogli nikjer najti. Nastal je sum, da
je sin očeta umoril in ga nato vrgel v
vodo. Mato Nadija so zaprli.

— **Dr. Sachs na svobodi.** 2. t. m. je
bil v Zagrebu proti 10.000 K varščine
izpuščen iz preiskovalnega zaporu od-
vetnik dr. Sachs, ki je v zvezi z afero
»Balkan«.

Ljubljanske novice.

Ij Miklavžev večer v veliki dvorani
Uniona se prične jutri točno ob 7. uri
zvečer. Uprizoritev bo sijajna! Sodelu-
je tudi »Slovenska Filharmonija«.

Ij Kat. društvo za delavce priredi v
nedeljo zabavni večer s tamburanjem in
petjem. Uprizori se tudi lepa igra nabožne
vsebine. Ker je v nedeljo praznik Brez-
madežnega Spočetja, je ves spored prazni-
ku primerno sestavljen. Objavimo ga
jutri. Vstopnice so v predprodaji v druš-
tveni sobi v Ljudskem domu, II. nadstropje,
vsak dan ob 7. ure zvečer dalje.

Ij Kršč. ženska zveza ima v petek, to
je 6. t. m., ob 4. uri popoldne redno preda-
vanje v Ljudskem domu. Predava č. g. dr.
Josip Jerše.

Ij Danes v sredo zvečer ne bo gleda-
liške predstave. Ker se je veliki železni
zastor pokvaril, nocoj v gledališču ne more
biti predstave. Prihodnja predstava bo šele
v soboto. Za danes kupljene vstopnice ve-
ljuje za prihodnjo dijaško predstavo, ki bo
v sredo, dne 11. t. m.

Ij Mesto glavnega dobitka — zapor.
Danes opoldne se je zgledal v pisarni
»Slovenske Straže« neki Gregor Leban,
doma iz goriške okolice, in izročil sreč-
ko »Slovenske Straže« št. 67.932 s pro-
šnjo, naj se mu izplača glavni dobiček
v vrednosti 5000 K, ki ga je zadela na-
vedena številka, če le mogoče v denar-
ju. Uradnik, ki oddaja dobitke, je na
prvi hip opazil, da je številka na sreč-
ki popravljena. Rekel je »srečnemu«
možu, naj nekoliko počaka, da bo šel
vprašat, če mu sme izplačati dobiček v
denarju. Uradnik je nato odšel iz pi-
sarne, zaklenil vrata za seboj in poslal
po stražnika. Med tem pa si je »srečni«
Leban v pisarni prižgal cigareto in
prav zadovoljno pušil v nadi, da bo do-
bil kar celih 5000 K. Zato se je zelo za-
čudil, ko se je vrnil uradnik in mu re-
kel, da mu on na to srečko ne more
izplačati denarja, ker se je za glavni
dobiček že oglašila lastnica prave sreč-
ke, izplačal pa mu bo ta dobiček go-
spod, ki takoj pride. V tem hipu je
vstopil stražnik in odpeljal Lebana
vživat »Glavni dobiček« v zapor.

Ij Poročila se je danes gđc. dr.
Anica Jenko, hčerka gospe Terezije
dr. Jenkove z g. dr. Janom Sterba
Böhmom, docentom na češkem vseučil-
lišču v Pragi.

Ij Nov tenorist slovenske opere in
operete. Kakor smo že na kratko poro-
čali, se je intendant posrečilo pridobi-
ti v osebi g. Harfner-Karasa iz-
bornega rutiniranega opernega in ope-
retnega tenorista in režiserja. Gospod
Harfner-Karas, s katerim je intendant
ca že početkom sezone korespondiral.

dospe tekom prihodnjega tedna v Lju-
bljano in bo takoj debutiral v »Hofma-
novih pripovedkah«. S tem bi bilo te-
norsko vprašanje na najugodnejši na-
čin rešeno. Vprašanje nove primadone
se prav tako reši te dni.

ARMADNE PREDLOGE NA OGRSKEM.

Justični odsek ogrske zbornice je 2. t.
m. sprejel predloge o izrednih odredbah
v slučaju kake vojske. Predloga niso izpre-
menili.

OBSTRUKCIJA V BOSENSKEM SABORU.

Včeraj je bosensko-hercegovski sabor
sprejel železniške predloge po enourni ob-
strukciji srbske stranke. Srbski poslanci so
žvižgali, trobili in bobnali. Srb Grčić je
grajal protislovansko politiko monarhijske in
napadal deželne načelnike Potioreka.
Med njegovim govorom zapusti vladna
stranka posvetovalnico. Poslanec Gjorko-
vić je zagrabil poslanca Arnautovića za
vrat. Drugi poslanci so ju ločili. Končno je
odredil dr. Mandić glasovanje in med pro-
testom opozicije izjavil, da je zakon spre-
jet. — Vlada preti v slučaju, da se hrupna
obstrukcija nadaljuje, z odgoditvijo, oziro-
ma z razpustom.

Telefonska in brzojavna poročila.

PREMIRJE MED TURČIJO IN BULGAR- RIJO, SRBIJO, ČRNO GORO POD- PISANO.

Carigrad, 4. decembra. Včeraj ob 9.
zvečer se je premirje med Turčijo in Bul-
garijo, Srbijo ter Črno goro podpisalo. Pre-
mirje nima roka, vsebuje pa že glavne po-
goje miru in se bodo pogajanja za mir takoj
začela.

OFICIJELNO BOLGARSKO POROČILO O POGOJIH PREMIRJA.

Sofija, 4. decembra. (Oficielno.)
Protokol premirja, katero se je včeraj
od strani Turčije, Bolgarije, Srbije in
Črne gore podpisalo, je redigiral konč-
no predsednik sobranja Danev in vse-
buje v glavnem sledeče:

1. Armade vojskujočih se držav
ostanejo v svojih pozicijah.

2. Oblegane trdnjave se ne provi-
antirajo.

3. Proviantiranje bolgarske arma-
de na vzhodu se vrši po Črnem morju
in preko Drinopolja in sicer začeniši z
10. dnem po sklepu premirja.

4. Mirovna pogajanja se začno v
Londonu 13. decembra.

O mirovnih preliminarjih se nič ne
poroča.

GRŠKE ZAHTEVE.

Carigrad, 4. decembra. Grški poobla-
ščenci premirja niso podpisali. Vzroki ofi-
cielno niso znani, smatra se pa baje za
gotovo, da je Grčija zahtevala kapitulacijo
Janine, na drugi strani pa Bulgari zahte-
vajo Solun zase, čemur se Grčija protivi.
Tako traja zdaj vojno stanje le še med Tur-
čijo in Grčijo, a se domneva, da bo Grčija,
ki je izolirana, kmalu skušala skleniti s
Turčijo separatni mir.

Carigrad, 4. decembra. Baje Grki
premirja niso zato hoteli podpisati, ker
so zahtevali predajo Janine ter udajo
turških posadk na otokih Chios in My-
tilene.

POSVETOVANJA POSLANIKOV.

London, 4. decembra. Velevlasti so
že prejele angleški predlog glede se-
stanka poslanikov v Londonu in mu v
principu pritrdile.

OFICIOZNA IZJAVA SRBIJE O SVOJEM STALIŠČU.

Belgrad, 4. decembra. Povodom brzo-
javke dunajskega dopisnika »Tempa« o
stališču avstrijske vlade v spornih vpraša-
njih s Srbijo, prinaša današnja vladna »Sa-
mouprava« članek, v katerem pravi: »Ako
obstoji med Avstrijo in Italijo poseben
medsebojni dogovor o Albaniji, nikakor ni,
da bi moral vezati balkanske države in
Srbijo, ker se tiče ozemlja turške carstva
in ni mednarodne vrednosti. Meje se v Al-
baniji nikjer ne odredjujejo, in to največ
vsled tega ne, ker Albanija kot etniška in
upravna provincija sploh ni obstajala.
Srbija bi razumela boj Albancev za narod-
ne pravice, toda Albanci niso niti pred
vojno, niti za časa vojne zahtevali teritori-
jalne avtonomije, temveč edino le privile-
gije, da ne bi plačevali davkov in da bi jim
ne bilo treba hoditi v vojno, kar pač ne
izpričuje sposobnosti za lastno državo. Za
časa vojne so se borili ali za Turke, ali za
Srbe, ali pa so mirno sprejemali Srbe. To
je zelo važno dejstvo! Sploh pa Srbija ni
nikdar zahtevala kakega hodnika ravno
skozi Albanijo! Obžalujemo neinformira-
nost nekaterih velikih listov, ki obdolžu-
jejo Srbijo, da krši mir. Mi smo globoko
prepričani o pravičnosti naših temeljnih
zahtev, in v dokaz, da nismo mi oni, ki
hočemo kaliti mir, radi in brez pripombe
že naprej sprejemamo v tem sporu raz-
sodbo ali haške konference ali pa velesili!
Največ zla napravlja v tem sporu gotovo
časopisje v avstro-ogrski monarhiji, ki
podpihuje in zapleta ta spor. To časopisje

namreč hoče predstavljati Srbijo kot ne-
miren element, ko poroča, da Srbija zbira
vojsko ob severni meji. Vse te vesti so po-
polnoma neresnične. Srbija si z vsemi svo-
jimi močmi prizadeva, da se rešijo vsa
sporna vprašanja potom mirnega sporaz-
uma, pričakuje, da bo tudi avstro-ogrška
monarhija, kakor to dela Srbija, uvaževala
željo vseh vlasti in tudi Nemčije, da se vsa
ta vprašanja razpravljajo po končani vojni
pred forumom Evrope. V takih okoliščinah
nima Srbija prav nobenega razloga, da bi
se vznemirjala ali započela kaj, kar bi
povečavalo samo njene itak velike vojne
stroške. Srbija pa nima tudi zato nikakega
povoda, ker v njenem postopanju napram
avstro-ogrski monarhiji ni nikakega povoda,
da bi se ji bilo treba bati napada z
njene strani. Ta vera v mirno rešitev je
tako iskrena, da ni bil sedaj niti en vojak
poslan z macedonskega bojišča na severno
mejo!«

SPOR ZARADI SOLUNA.

Pariz, 4. decembra. »Tempus« poro-
ča iz Aten, da so samo Grki premagali
turško armado, ki je Solun branila, pri
Janici.

V SOLUNU.

Volo, 4. decembra. Po solunskih
ulicah patroljira kreška in grška žan-
darmerija. Večina bolgarskih in grških
čet ter irregularni četaši se nahajajo
zdaj na drugih krajih bojišča, vsled čes-
sar je prebivalstvo nekoliko pomirje-
no. Prebivalci razobešajo zastave raz-
ličnih držav. Železniški promet je
otvorjen samo na progi Bitolj—Lerin.
Proga Solun—Dedeagač posluje v celo-
ti. Carinski urad posluje. Trgovina je
zadosti živahna.

ODPOR V JANINI.

Kolin, 4. decembra. »Kölnische Zei-
tung« poroča iz Aten, da je gotovo, da
bodo Grki napadli v kratkem Janino. Tur-
ki so zasedli pozicije pri Festi, če bi jih pa
tu pregnali, zasedejo pozicijo Bizanc. Ja-
ninske utrdbе so se zgradile na nasvet
Goltz-paše.

NEMIRI V SERESU.

VOJNO SODIŠČE V SERESU.

Sofija, 4. decembra. Uradni list ob-
javlja ukaz cara, glasom katerega se
imenuje vojno sodišče za Seres, kjer
vlada nered.

Carigrad, 4. decembra. V Seresu
se je ustanovilo bolgarsko vojno sodi-
šče baje zato, ker so Bulgari vrgli 3000
grških vojakov, ki so tudi hoteli mesto
zasedeti, nazaj in 250 Grkov pri tem
ubili.

ALBANSKI PROTI GRKOM.

Milan, 4. decembra. »Corriere del-
la Sera« poroča iz Aten, da se Albanci
tudi v od Grčije okupiranih krajih na-
hujskani od Kemal beja, dvigajo. 2000
Albancev je napadlo grški kraj Poliuri.
Masakrirali so popa, učitelja in zdrav-
nika. Grki so jih premagali. Tudi v Ba-
lustrioni je prišlo do poboja med Al-
banci in Garibaldinskimi prostovoljci.

SRBSKI PRESTOLONASLEDNIK V SOLUNU.

Atene, 4. decembra. (Oficielno.) Pred-
včerajšnjim je dospel v Solun srbski pre-
stolonaslednik. Na postaji ga je sprejel
grški bataljon z zastavo. Prestolonasled-
nika je sprejel tudi diadoh Konstantin.
Srbski prestolonaslednik ostane v Solunu
dva dni.

SRBI OB MORJU.

Belgrad, 5. decembra. Srbska armada
je že šest dni v Draču. Ko so vojaki dospeli
do morja, so konjeniki stopili s konj v
morje in se prekrizali. Vojaki so morje
oduševljeno pozdravljali.

BOJI Z ALBANSKI.

Belgrad, 4. decembra. »Stampa« po-
roča, da se v Primorju vrše zdaj neprestani
boji z Albanci.

RUMUNI.

Berolin, 4. decembra. Rumunski pre-
stolonaslednik, ki se tu mudi, je dal časa
konferiral z rumunskim poslanikom.

DIPLOMATSKA IZPREMEMBA.

Peterburg, 4. decembra. Italijanski
poslanik grof Melegari v Peterbur-
gu je podal demisijsko in se je imenoval
na njegovo mesto dosedanji poslanik v
Atenah marki Calotti.

OGLEDNIKI V OBLEKAH REDOVNIC.

Lvov, 4. decembra. Na železnici iz
Lvova v Sombor je dal neki častnik areti-
rati tri redovnice, ki so se sumljivo obna-
šale. Na policiji se je izkazalo, da niso
redovnice, ampak v nune preoblečeni ru-
ski špijoni.

× × ×

IZJEMNI ZAKONI V AVSTRIJI.

Dunaj, 4. decembra. Danes sta zboro-
vala justični in brambni odsek. V
brambnem odseku je ministrski pred-
sednik Stürgkh energično zavračal pred-
log čeških radikalcev, naj se razprava o
vojaških predlogih odgodi. Grof Stürgkh
je izjavil, da je vseučiliški profesor dvorni
svetnik Lammasch izrekel parere, da § 4.
in § 6. predloge nikakor ne nasprotujeta

mednarodnemu pravu. Vlada vztraja slej-
korej na nujni rešitvi zakonov.

Češki klub se je v klubovi seji o
vojaških predlogih posvetoval. Poslanci
imajo zlasti glede tega velike pomisleke,
ker bi vlada lahko ta zakon uporabila v
to, da uvede v državi izjemno stanje, tudi
če bi ne pretila vojna naravnost, ker pred-
loge ne omenjajo izrečno tega pogoja. Klub
je odobril stališče poslanca Kramača v
konferenci načelnikov in izjavil, da si kljub
izjavi ministr. predsednika grofa Stürgkha
varje prostost staviti izpreminjevalne pred-
loge.

Dunaj, 4. decembra. Češka radikalna
stranka je sklenila vojaške predloge ob-
struirati.

Podoben sklep je storila mlado-
nemška zveza.

Vlada je vnovič izjavila, da je uso-
da parlamenta zapečaten, ako se iz
jemne voj. zakone točno ne reši.

NOV DAVEK.

Dunaj, 4. decembra. V fin. odseku
je bil danes predložen mali davčni na-
črt, ki naj bi bil rešen do Božiča. Pre-
uredi se dohodninski davek, ki bo od
10.000 K dohodka večji kot doslej. Da-
vek na tantieme bo določen pri upravnih
svetnikih za 10 odstotkov. Davek
na žganje bo 1 K 40 vin. od kontingenta
oziroma 1 K 60 vin. od ekskontingenta.
Istočasno izide amnestija, ki določa, da
se prejšnje napache napovedbe v oseb-
ni dohodnini ne kaznujejo.

OGRSKI PARLAMENT.

Budimpešta, 4. decembra. V današ-
nji seji zbornice se je izjemni vojaški
zakon sprejel med burnimi Eljen-klici!
honvedskemu ministru Hazaju.

Z juga.

Bulgari v tujin hite domov.
25.000 bulgarskih izseljencev se je te-
kom zadnjega meseca iz Amerike vrnilo v
domovino.

Strah pred srbskimi špijoni.

V Temešvaru so zaprli belgrajske-
ga trgovca z usnjem, Tomo Radenkovi-
ča, ki je srbski vojni liferant in je pri-
šel v Temešvar po opanke za srbsko
vojsko. Stvar je v rokah srbskega zuna-
njega ministrstva.

Kumanovo za srbski Rdeči križ.

Prebivalstvo v Kumanovu je zbra-
lo 11.297 dinarjev za srbski Rdeči križ.

Strah pred ogleduštvom.

Te dni je pančevska policija pri-
jela dva Srba, ki sta se pripeljala v
Pančevo po opravkih. Zaprli so jih, a
drugo jutro zopet izpustili.

Balkanskim dijakom na pariškem vseučilišču

je francoski naučni minister dovolil
odlog za vpis in polaganje izpitov.

Sklepni računi srbskih občin,

ki jih sedaj pregledujejo na ministr-
stvu v Belgradu, so v najlepšem redu;
niti ena občina ni izdala niti pare za
nepotrebne svrhe in je uporaba občin-
skega premoženja povsodi izkazana do
zadnjega vinarja.

Razne stvari.

Samoumor polkovnika v železniškem
vozu. Poveljnik 1. honvedskega huzarskega
polka polkovnik Alfred Goll, nekdanji ko-
mornik nadvojvode Jožefa, se je ustrelil,
ko se je vozil iz Budimpešte v Pystian.

Nesreča ob vojaških vajah. Pri postaji
Jungfernheide na Pruskem so se splašili
konji nekega vojaškega voza, ki so se za-
leteli v neki vojaški oddelek. Štirje vojaki
so nevarno, trije vojaki in voznik pa lahko
ranjeni.

Izpred sodišča.

IZPRED POROTNEGA SODIŠČA V NOVEM MESTU.

Uboj v Dobropoljah.

Dne 3. t. m. se je vršila porotna raz-
prava proti Antonu Pavliču, 23 let
staremu sinu posestnice iz Podgore (Dobre-
polje) in Antonu Špoljarju, 21let-
nemu sinu posestnika iz Kompolj (Dobre-
polje), radi hudodelstva uboja.

Dne 13. oktobra t. l. zvečer se je vra-
čal posestnik Ivan Drobnič z Vidma s
svojo 12letno hčerko iz Podpečí domov.
Ko sta pa dospela v domačo vas Videm,
sta jima prišla nasproti Anton Pavlič in
Anton Špolar, katera je Ivan Drobnič po-
zdravil z »Dober večer«, na kar je eden
izmed teh dveh fantov surovo odgovoril:
»P..... h.....« Drobnič je, hoteč naprej,
fanta še posvaril radi slabega obnašanja in
jima celo odgovoril, da nista nobena fanta,
če tako surovo odgovarjata. Takoj nato je
Anton Špolar pristopil k Drobniču in ga
vprašal: »Kaj smo mi?«, Pavlič je pa sko-
čil v Drobniča, katerega sta oba začela
neusmiljeno obdelavati z noži. Pri tem je
Drobnič prosil fanta, naj z noži nikar ne
sujeta. Drobnič je nato še na pomoč klical,
nakar ga je neusmiljeni Pavlič še enkrat z
nožem sunil. Ubijalca sta potem zbežala,

Drobnič pa je z groznimi ranami še pri-
lezel do bližnje hiše, kjer je v par minutah
umrl. Dobil je tri poškodbe, med katerimi
sta bili dve smrtni; nožev sunek v prsi je
bil tako močan, da je segal celo v pljuča,
sunek v levo stegno je pa prerezal žilo do-
vodnico, ki je za prst debela in bi takojšnje
smrti tudi zdravniška pomoč ne preprečila.
Tretja poškodba na vratu je samo lahke
narave.

Pavlič, ki je označen kot zelo prepir-
ljiv človek in ki prijemlje posebno v pija-
nosti rad za nož, se seveda zagovarja s
pijanostjo, in sicer s takšno, da o celi stvari
nič ne ve. Povodom razprave se je pa do-
kazalo, da ubijalec Pavlič ni bil tako pijan,
kakor govori. Špolar pa trdi, da je pri
napadu na Drobniča Pavliča celo proč vle-
kel, kar pa ni resnica. Dognalo se je, da
je Špolar Drobniča suval ter se en sunek
pred Pavličevim sunkom preje odstranil
ter Pavliča pozval: »Beživa!« Špolar pravi,
da kritičnega večera niti noža ni imel. Nje-
gov lastni brat je pa potrdil, da je dan
pozneje našel nož v njegovi — Anton Špo-
larjevi — vsakdanji obleki. Tudi ni izklju-
čeno, da bi ne imel Špolar več nožev, in
sicer takih, karšnega so našli krvavega, ki
je podoben popolnoma onim, ki jih prodaja
Špolarjev brat. Po izvršenem umoru je
Pavlič rekel proti Vincencu Šustarju: »No-
coj gre že še, za jutri pa ne vem, kaj bo
za en hudič!« Špolar je pa pred Janezom
Vodičarjem izjavil, da sta nocoj on in Pav-
lič lepega h... naredila, in da bo de
cr... v 24 urah.

Pavlič je bil radi pretepa že večkrat
kaznovan, Špolar pa enkrat radi hudodel-
stva tatvine.

Pavličev zagovornik je bil dr. Slanc,
Špolarjev pa dr. Šegula.

Porotniki so vprašanje glede uboja
enoglasno potrdili. Sodni dvor je izrekel
sodbo, in sicer: Anton Pavlič se obsodi na
šest let, Anton Špolar pa na pet let
težke ječe, dopolnjene z enim postom
vsake tri mesece in z enim trdim ležiščem
vsako kazensko leto na dan 13. oktobra.

Darovi.

Darovi za slovenske ranjence na Balkanu.
V. izkaz.

Ivan Fatur, trgovec na Rakeku, zbirka 54 K
08 vin. — Zupnija Košana na Krasu 31 K. — Zup-
nija Sv. Jakob ob Savi 7 K 60 vin. — Ivan Štrukelj
in Mimi Jakše, Dobropolje, 3 K 80 vin. — Jož. Smo-
dič v Ljutomeru, zbirka na svatbi Zadravec 3 K. —
M. L. Prajnik, tovarnar, Sinčavas, 2 K. — Duhovnjak
Pregraj v Istri 10 K. — Zupnija Zabnica pri Škofji
Loki 15 K 90 vin. — Ant. Intihar in Fr. Kraljič na
Igu 18 K 60 vin. — Hranilnica in posojilnica na
Mirni 10 K. — Roza Gselman v Hočah na Štajer-
skem, mesto obleke 10 K. — Zupnija Radeče pri
Zidanem mostu 20 K. — Zupljani pri Mariji Zili ob
Beljaku 11 K. — Zupljani na Igu pri Ljubljani 54 K.
— Jakob Aljaž, župnik, Dovje, 50 K. — Franc Pe-
čarič, kaplan, 5 K. — Zupljani na Dovjem 140 K. —
S. Malenšek, nadučitelj, Zg. Tuhinj, zbirka, 3 K. —
Zupljani na Jesenicah na Gorenjskem 264 K 65 vin.
— Učitelj A. Fučič (3.), kaplan I. Papič (2.) in žup-
nik Fr. Žic (3.), Punat, 10 K. — Franc Bohinc z Du-
naja 3 K. — Zupljani na Mirni, tretja zbirka, 35 K.
— I. Furlan, zbirka v gostilni Jurca v Verdu, 7 K
10 vin. — Vael. Filler, župnik, Dole pri Litiji, 5 K.
— Iv. Baloh, vikar, Zagorje na Kr., zbirka 6 K
80 vin. — Dekliška Marijina družba v Trstu, 200 K.
— Tom. Kajdiž, stolni kanonik v Ljubljani, 10 K.
— Alojzija Šerjak, Blato-Šmarje, 1 K. — Jernej Stele,
Spodnja Šiška, 20 K. — Bratje Poznič, Gradišče pri
Lukovici, 5 K. — Župni urad Begunje na Gorenj-
skem, zbirka 46 K 4 vin. — Jos. Gselman, Hoče pri
Mariboru, zbirka 22 K. — Zupljani v Kropi na Go-
renjskem 20+5, 25 K. — Jos. Knific, župnik, Tomi-
šelj, 7 K. — M. Poljanec, trgovec, Retnje, 2 K. —
Zbirka Marijine družbe v Mekinjah 116 K. — Zbir-
ka v Spodnji Šiški 7 K. — Fran. Schuller, žel. vpok.
v Ljubljani, nabral v Ljubljani in Spodnji Šiški 19 K
10 vin. — Na svatbi g. Fr. Bešter v Seletih dne
25. novembra 26 K. — Ign. Brvar v Hrastniku pri
Trojani, zbirka v veselju družbi, 6 K. — Zupnija
Cerknica pri Rakeku, zbirka 214 K. — Zbirka ce-
lovških bogoslovcev 14 K 30 vin. — Cecilija Mu-
žan in služkinje pri g. Fr. Arh v Boh. Bistrici 4 K.
— Helena Šajn v Knežaku št. 36 16 K. — Župnik
solčavski 10 K. — Zbirka na gostiji Šumet-Zibovt,
Solčava, 18 K. — Zupnija Rajhenburg ob Savi,
zbirka 124 K. — Po g. kaplanu Tratniku v Rajhen-
burgu čisti prinos igre 63 K. — Ana Arh v Boh.
Bistrici 2 K. — Zupljani v Boh. Srednji vasi 22 K
50 vin. — Franja Kresal v Robu-Vel. Lašče, zbirka
87 K. — Karol Čuk, župnik, Škocijan, zbirka 16 K.
— Ivan Sušnik, stolni kanonik, 10 K. — Neimeno-
vana, Ljubljana, 2 K. — Vsota 1895 K 47 vin.; pri-
šteti izkazi I.—IV. 5249 K 88 vin.; I. in II. izkaz
Balkanskega odseka 2437 K; skupaj 9582 K 35 vin.

**Darovi za balkanski odsek »Apostolstva
sv. Cirila in Metoda«.**

II. Izkaz.

F. Ferjancič 20 K. — Kaplan F. Spindler v
Brezicah 3 K. — U. Zevnik, Dunaj, 5 K. — Sluša-
telj zadružne šole 5 K. — Prof. dr. J. Svetina 20 K.
— Zupnija Vreme 30 K 40 vin. — M. Obrab 5 K. —
Svetnik A. Lesjak iz St. Jerneja 50 K, katere so
darovali: Posojilnica 30 K, I. Saje 2 K, F. Novoselc
3 K, A. Lesjak, P. Likar, I. Drešar po 5 K. — Ob-
činski odborniki in občina Vinica 30 K. — M. Vilar
10 K. — Župnik S. Žužek 20 K. — Zupnija Sent-
urška gora 12 K 50 vin. — Hranilnica v Kandiji pri
Novem mestu namesto venca + msgr. A. Peterlinu
50 K. — Posojilnica v Komendi 20 K. — Župnik
Iv. Soukup zbirko 15 K. — U. Brumen, Sušak, 10 K.
— Ciril-Metodova bratovščina v Cadraku 40 K. —
Župnik F. Repolusk v St. Vidu na Štajerskem 2 K.
— Kaplan F. Kodrič v Šmartnu na Št., zbirka 50 K.
— Posojilnica v Cadraku 20 K. — M. Kepic, Dunaj,
15 K. — J. Jamnik 5 K. — J. Golobič, Ljutomer,
10 K. — Neimenovana družba 24 K. — Jurjevič
2 K. — Ažbe 1 K. — Seunig 2 K. — Širnik 3 K. —
A. Cedilnik 2 K. — M. Vabič 1 K. — Neimenovan
2 K 40 vin. — Ljubli. konsumno društvo 5 K. —
K. Erjavc zbrala 7 K 50 vin. — K. Aleš 2 K. —
Dekan M. Sila 10 K. — Jožefa Košir v Studenih
zbrala 30 K 40 vin. — Zbirka idrijskih žen in de-
klet 20 K. — M. Nerat 20 K. — Marija Černe 10 K.
— Župnik Podlipnik 10 K. — Rodbina J. Vode
10 K. — Zupnija Ihan 18 K 70 vin. — A. Marinšek

v Šmihelu 5 K. — A. Janežič v Reki zbral 28 K. —
Ana Beruča 5 K. — Župnik M. Jereb v Sp. Brniku
zbral 14 K. — Zbirka iz Črne pri Prevaljah 51 K. —
Marijina družba na Sladki gori na Štajerskem 6 K.
— Knjižgovodja Mali 5 K. — I. Gestrin 2 K. — V
prodajalni Katol. tisk. društva (Ničman) se je na-
bralo 28 K 30 vin. — Gospodična Modic zbrala 5 K
50 vin. — Gospodična Klemenc zbrala 40 K 30 vin.
— Trgovec A. Škof 2 K. — M. Živalič 5 K. — Dru-
žina Götz 2 K 20 vin. — Angela Češnovar 3 K. —
Ana Kunstek 2 K. — Franciška Bogataj 2 K. —
Marija Kokol 3 K. — Ana Zupančič 4 K. — Angela
Tome 5 K. — J. Bončar 5 K. — A. Požlep 5 K. —
I. Ločniškar 4 K. — Več neimenovanih in manjših
darov skupno 36 K 40 vin. — Zupnija Ihan 2 K
(drugič). — O. B. Salamon, Sv. Trojica na Štajer-
skem, zbral 15 K. — A. Bukovec pri Sv. Katarini
na Topolu zbral 56 K 40 vin. — Zupnija Javorje
nad Škofjo Loko 15 K. — Gospa Berta dr. Janko-
vičeva v Kozjem 63 K. — Marijina družba na Brez-
nici 36 K 60 vin. — Fr. iz Žirovnice naknadno k
prejšnji zbirki 10 K 20 vin. — Dekleta iz Šmarce
28 K. — M. Strle 4 K 40 vin. — F. Finks na Topli-
kah zbral 16 K. — A. Ständekar v Gradcu 20 K. —
Skupno 1164 K 20 vin.; I. izkaz 1272 K 80 vin., torej
skupna vsota 2437 K.

ZA MIKLAVŽA.

Najkoristnejša darila so dobre knjige,
ki bistrijo otrokom razum, vzgajajo voljo
in vplivajo blažilno na srce. Dobra knjiga,
ki kaže korist dobrega dejanja in posledico
hudega, koristi in vzgaja otroka tako ka-
kor dober zgled. Za Miklavžovo darilo
priporočamo vse letnike »Angelička«, ki
se dobi od letnika 1893 dalje. Primerne
povestice, lepe pesmice in mične sličice
bodo otroka ne le razveseljevale, temveč
tudi vzgajale. Vsak letnik velja vezan sa-
mo 1 K.

Našim malim. Vzgojne slike iz svetega
pisma, posebno iz Kristusovega življenja.
Slike z besedilom 90 vin.

Kdor hoče svojim malim napraviti res
veselje, naj jim podari to knjigo, ki bo po
svojih krasnih slikah in ljubkem besedilu
blažila otroško dušo in navduševala srce
za vse dobro in lepo. Poučno besedilo po-
jasnjeno s slikami bo olajšalo tudi kate-
hetski pouk.

Robinzon starši. Povest s podobami
1K 40 vin., na kartonu 1 K 90 vin. — To
je po celem svetu znana in povsod udo-
mačena povest o Robinzonu in njegovih
čudovitih dogodkih v okrajšani obliki.
Vsak ve, kako zanimajo taki dogodki
ravno živahno otročjo domišljijo. Knjižica
ima silno lepo opremo in umetniško izve-
dene, večbarvne slike, ki bodo tudi odra-
slega človeka zanimali in zabavale.

Slovenski A-B-C v podobah. Velja
broš. 80 vin., vez. 1 K 20 vin.

Na podlagi te knjige se bodo otroci
igranje in mimogrede naučili brati, še predno
prično hoditi v šolo. Povsod je upoštevan
pristni otročji razum, tako da otrok sam
ne ve, kdaj kako črko spozna in si jo za-
pomni.

V zverinjaku. Knjiga s podobami 90 v,
izdaja na močni lepenki 1 K 50 v.

Ta knjiga je za otroke velikega po-
mena; v nji so namreč naslikane razno-
vrstne tuje in domače živali in poleg vsa-
ke slike je kratka pesmica, ki označuje
bivališče in glavne navade dotične živali.
Knjiga bo prinesla otrokom obilo koristi
in veselja.

H tra vožnja po železnici. Knjiga s
podobami 1 K 60 vin.

Ni predmeta, ki bi vzbudil v otroški
glavici toliko zanimanja in začudenja kot
ravno železnica s svojimi hišicam podob-
nimi vozovi in sopihajočo lokomotivo. Ker
je v tej knjigi polno podob in so orisani
vsi glavni prizori iz železniškega življenja,
bodo imeli otroci z njo gotovo največje
veselje.

* Koristno darilo so tudi **Spillman-
nove povesti**, izšlo je 19 raznih zvez-
kov; vsak zvezek, ki je sam zase celot-
na povest, velja samo 40 vin. ali 60 vin.
Seznamek pošljemo na zahtevo. Dobi
se v »Katoliški Bukvarni« v
Ljubljani.

763 **Računajte sami!** VII.
Ceno je samo dobro. To velja po-
sebnost pr. milu. Pri nobeni drugi reči
ne bolj kot pri tej pazimo pred vsem
na kakovost (čistost, izdatnost).
Sunlight milo
čisti hitro in temeljito. Varuje naj-
nežnejšo barvo in tkanino.
Dvojni kos 30 v, osmokoten 16 v.

Zahvala.

Ker mi ni mogoče pismeno se zahvaliti vsem
prijateljem in znancem za čestitke k mojemu imenovanju,
se vsem tem prisrčno zahvaljujem.

Oliševek, dne 3. decembra 1912.

Andrej Volc,
zlatomašnik.

3779

Mnenje gosp. prof. dr. E. de Hibler,
Inomost.

Gosp. J. Serravallo,

Trst.

V odgovor Vašemu pismu, Vam
javljam, da sem Vaše železnato vino
Serravallo pri samem sebi poskusil, in
konstatiral sem po 14 dnevih porabe
veliko izboljšanje splošnega zdravja in
posebno prebavljenja.

Inomost, 16. junija 1911.

Prof. dr. E. de Hibler.

MOJA STARA

Izkušnja me uči, da moram za nego kože rabiti le Steeken-
pferovo milo Bergmanna & Co., Tešin ob Labi.
Komad po 80 vin. se dobiva povsod. 441

Proda se

enonad- hiša z gostilno
stropna

po nizki ceni v okolici Ljubljane. Na-
slov pove uprava lista pod št. 3771.
(Znamka za odgovor!) 3771

Krojaški pomočnik

išče stalne službe. Ponudbe pod »Traj-
nost24«, glavno pošto ležeče, Ljubljana. 3774

Kuharica išče službe v kaki
gostilni. Naslov pove uprava
'Slovenca' po št. 3780.
(Znamka za odgovor.)

Odpeljan je bil iz Medvod
velik rujav, okoli
vratu in po trebuhu belo lisast

bernardinec.

Kdor ga pripelje nazaj ali pove,
kje se nahaja, dobi 10 kron nagrade.
Svari se pred nakupom. 3778

Franc Gorišek, Medvode.

Stanovanje

v pritličju, obstoječe iz dveh sob, ku-
hinje in več pritliklin, se odda. Poizve
se Rožna dolina št. 222. 3776

Pozor trgovci!

Od sobote, dne 9. novembra, dalje se prodaja galanterijsko blago in
pletanine iz konkurzne mase Ludovika Dollenza v Prešernovi ulici pod
tovarniško ceno. 3529

Izgotovljene obleke

za moške in otroke v veliki izbiri po zmešani ceni v manufakturni trgovini

2934

Ljubljana Pri Škofu zrav. škofije

Stanovanje ali lokal za trgovino

dalje

3762

— velik stekleni salon —

pripraven za delavnico se odda na Tržaški cesti št. 21 (nasproti Tobačne tovarne.)

Miklavž

kupi najceneje razno sveže domače pe-
civo, 'Miklavže', 'hudobce', bonbonjere, šibe

itd. pri

Jakobu Zalazniku

slaščičarju v Ljubljani. 3755

Naznanilo!

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem s
prvim decembrom t. l., otvorila

še eno prodajalno v Prešernovi ulici 46, poleg pogreb. zavoda.

Isto sem založila s finim in trpežnim perilom za gospode in dame in vso opravo za krst.

Cenjenim odjemalcem se najtopleje priporočam

Antonija Žibert.

3778

Nizozemska

zavarovalna družba za življenje

Ravnateljstvo: Dunaj I. Aspernplatz 1.

se priporoča za sklepanje zavarovanj na življenje, rente, doto in vojaško službo
pod najugodnejšimi pogoji in najnižjimi premijami.

Stanje zavarovanj koncem leta 1910 ca 375 milijonov.

Rezerve

112

452

Glavno zastopstvo za Štajersko in Kranjsko v Gradcu I, Schmiedgasse 40,
kjer se sprejmo vsak čas strogo reelni, delavni sotrudniki proti dobri plači.

Nadzorstvo za Kranjsko: Ljubljana, Hrvatski trg 4.

Božične pesmi

Zložil

Alojzij Mihelčič.

Naroča se v Katoliški bukvarni v Ljubljani in pri skladatelju v Metliki. 3741

Hiša

s tremi poslopji in velikim vrtom blizu cerkve, Jernejeva cesta št. 39, Spod. Šiška, se iz proste roka ceno proda. Več se poizve pri An'onu Wisjannu, sedlarju, Celovška cesta 67, Spod. Šiška. 3740

V najem se da za več let

hiša

z vsem gospodarskim poslopjem ležeča ob prometni deželni cesti. — Pojasnila daje Fr. Seražin, Vrabče 19, p. št. Vid pri Vipavi. 3742 3

Naprodaj je bencin-motor

10 do 12 1/2 konjskih sil, dobro ohranjen. Več pove uprava lista pod št. 3732. (Znamka za odgovor.) 3732

Splošna priljubljenost

preizkušenega: Franckovega: kavnega pridanika s kavinim mlinčkom pripisati je njegovi nedosežni izdatnosti v jedru, okusu in barvi.

Tovarna v Zagrebu.

Fini ŠPIRIT

iz žita, najboljša kakovost za žganje priporoča v množinah od 60 litrov naprej po prav nizki tovarniški ceni M. Rosner & Co., Ljubljana, poleg pivovarne Union.

960 (52)

Gošša

te da odstraniti brez joda s sredstvom, ki je izumil nek ozdravljivec, četudi so bila brez vspeha vsa druga sredstva. Zahtevajte takoj proti vpslatvi 20 vin. v znamkah naš prospekt. 1857

Kemični laboratorij Paracelsus Sternberg, Morava.

Primerna božična darila.

Naznanilo.

Radi preobložene zaloge se bode razprodajalo od danes naprej

6000

najboljših švicarskih ur kakor tudi srebrnina, zlatnina, briljanti in šivalni stroji pod tovarniško ceno. Srebrne ure od K 7 — naprej.

Nihče naj ne zamudi te redke prilike.

Za obilen obisk se priporoča trdka

Fr. Čuden

v Ljubljani, Prešernova ulica.

Primerna božična darila.

Točna in vesna posrežba.

Janiči se za vse blago.

Lepa in koristna Miklavževa darila

in po že znano najnižjih cenah dobite

v modni trgovini Peter Sterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

Špeciálna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, la. kakovosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših moških klobukov in čepic, dalje čepic za dame, deklice itd., ter velika izbira najmodernejše kožuhovine. 3532

Na najvišje novlje Njegovega c. in kr. Apostolskega Veličanstva.

XXIX. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta državna loterija, edina v Avstriji zakonito dovoljena, vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v s upnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša **200.000 kron**

Javno srečkanje se vrši 19. decembra 1912. Ena srečka stane 4 K.

Srečke se dobe pri oddelku za državne loterije na Dunaju III. Vordere Zollamtstraße 7, v loerijskih kolekturah, tobakarnah, davčnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrt za kupce brezplačno. Srečke se dobivajo poštne prosto. 3337 10

Oddelek c. kr. loterijskega ravnanja. (Oddelek za državno loterijo)

Mi iščemo

marljivih sotrudnikov!

Oddelek za srečke

Česke industrijske banke.

Zastopstvo za jugoslovansko ozemlje, Ljubljana. 3763

Domača tvrdka!

Domača tvrdka!

Zunanja naročila obračun.

Priporočamo
solidno tvrdko

modni salon

damskih in otroških klobukov ter športnih čepic vseh vrst

Marija Götzl

Židovska ulica 8.

— Gene brez konkurence. —

2036

Novo došla tamburaška damska kapela „GORA“

koncertuje v

kavarni „Central“

od danes naprej vsak dan od 9. ure zvečer. — Vstopnina prosta. — Kavarna je celo noč odprta.

Za mnogobrojen obisk vljudno prosil
3769 Štefan Miholič, kavarar

Staubene parcele

na Dunajski cesti v Ljubljani pred delavskimi hišami in na Glincah takoj ob mestni mzi na Tržaški cesti, vse z najlepšo lego so po izberi za primerne cene

na prodaj.

Več se izve pri lastniku JOS. TRIBUC, na Glincah 37. 2127

Od dobrega najboljša!

Singer Ko. del. družba za šiv. stroje

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 4.

KRANJ

Glavni trg št. 79.

KOČEVJE

Glavni trg št. 53.

NOVOMESTO

Vel. trg št. 88.

1197

Zajamčeno pristno

**Slivovko
Hruševac
Brinjevec
Tropinovec
Vinsko žganje**

iz lastne žganjarne se dobe v množinah od 25 litrov naprej pri veleznajarni sadja 959 (52)

M. Rosner & Co.,

Ljubljana, poleg pivovarne „Union“.

Ženitbena ponudba.

Oblastveno izkušen zid. mojster srednje starosti, neomadeževane preteklosti, s 3000 K prihranka se želi priženiti na že obstoječo obrt, trgovino, gostilno ali posestvo. Mladenke, katere imajo veselje do obrti ali posestva, se prosil, da pošljejo ponudbe s polnim naslovom na upravo tega lista pod „Značajan 3728“.

TEHNIČNI BIRO IN STAVBENO PODJETJE

RESLJEVA CESTA ST. 26 (POLEG PLINARNE), IZDELUJE:

3559

Beton
Zelezobeton
Mostove
Strope
Dvorane
Zazidke turbin

Strokovna
izvršitev
vseh vrst
načrtov
Prevzetje zgradb
Tehnična mnenja

Vodovodi
Električne centrale
Turbine
Milni
Žage
Opekarne
Moderne apnenice

Obisk strokovnih
inženirjev
na željo

IZPELJAVA

vseh poslovnih transakcij. Izdajanje čekov, nakaznic in kreditnih pisem za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNICA DELNİSKA DRUŽBA

Aksijski kapital: 50.000.000 kron.

Rezervni zakladi: 22.000.000 kron.

OSREDNJA MENJALNICA:

„MERKUR“ DUNAJ I., WOLLZEILE št. 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Gablonz, N. Graslitz, Inomost, Krakov, Litomerice, Moravski Zumpark, Mödling, Meran, Novi Jičín, Pízen, Praga, Liberec, Teplice, Šenov, Dunajsko Novomesto, Cvilava

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcijskih, prioritet, zastavnih, srečk itd., itd.

Zavarovanje proti izgubi pri drevanih srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoni in franko

Izdaja konzorcij „Slovenca“.

Tisk: „Katoliške Tiskarne“.

Odgovorni urednik: Miha Moškero.